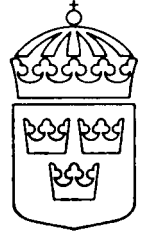

Sveriges internationella överenskommelser

ISSN 1102-3716

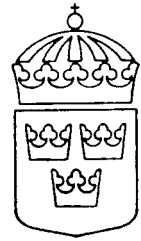
Utgiven av Utrikesdepartementet

SÖ 1998: 70

Nr 70

**Protokoll till Partnerskaps- och samarbetsavtalet av
den 28 november 1994 som upprättar ett partnerskap
mellan Europeiska gemenskaperna och deras med-
lemsstater, å ena sidan, och Moldova, å andra sidan,
jämte slutakt och skriftväxling
Stockholm den 15 maj 1997**

Sveriges internationella överenskommelser

ISSN 1102-3716

Utgiven av Utrikesdepartementet

SÖ 1998: 70

Nr 70

Protokoll till Partnerskaps- och samarbetsavtalet av den 28 november 1994 som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Moldova, å andra sidan, jämte slutakt och skriftväxling Stockholm den 15 maj 1997

Regeringen beslutade den 11 juli 1996 att underteckna protokollet. Den 15 maj 1997 beslutade regeringen att i anslutning till undertecknandet avge en förklaring om provisorisk tillämpning av protokollet tills dess att det träder i kraft. Den 16 oktober 1997 beslutade regeringen att lämna underrättelse till generalsekreteraren i EU:s råd om att alla svenska rättsliga krav för ikraftträdandet och provisorisk tillämpning hade uppfyllts. Underättelse lämnades samma dag.

Protokollet har inte trätt i kraft men tillämpas provisoriskt sedan den 1 juli 1998.

Riksdagsbehandling: Prop. 1996/97: 178, bet. 1996/97: UU6, rskr. 1997/98: 2.

De på danska, finska, grekiska italienska, irländska nederländska, portugisiska, spanska, tyska och moldaviska språken avfattade texterna finns tillgängliga på Utrikesdepartementet, Enheten för folkrätt, mänskliga rättigheter och traktaträtt (FMR).

**PROTOKOLL
TILL PARTNERSKAPS- OCH SAMARBETSAVTALET
SOM UPPRÄTTAR ETT PARTNERSKAP MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPERNA
OCH DERAS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH MOLDOVA, Å ANDRA SIDAN**

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

HELLENSKA REPUBLIKEN,

KONUNGARIKET SPANIEN,

FRANSKA REPUBLIKEN,

IRLAND,

ITALIENSKA REPUBLIKEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

PORTUGISISKA REPUBLIKEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

SÖ 1998: 70

avtalslutande parter till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

nedan kallade "medlemsstaterna", och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN OCH
EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade "gemenskapen",

å ena sidan, och

MOLDOVA,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR Republiken Finlands, Konungariket Sveriges och Republiken Österrikes anslutning till Europeiska unionen och därmed till gemenskapen den 1 januari 1995,

HAR ENATS OM FÖLJANDE:

ARTIKEL 1

Republiken Finland, Konungariket Sverige och Republiken Österrike skall vara parter i Partnerskaps- och samarbetsavtalet som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Moldova, å andra sidan, vilket avtal undertecknades i Bryssel den 28 november 1994 (nedan kallat "avtalet") och skall på samma sätt som gemenskapens övriga medlemsstater anta och beakta avtalstexten, de gemensamma förklaringar, de förklaringar och de skriftväxlingar som utgör bilagor till den samma dag undertecknade slutakten.

ARTIKEL 2

Avtalstexten, slutakten och alla handlingar som utgör bilagor till denna har upprättats även på finska och svenska. De utgör bilagor till detta protokoll och äger lika giltighet som de andra språk som avtalstexten, slutakten och alla handlingar som utgör bilagor till dessa är upprättade på.

ARTIKEL 3

Detta protokoll är upprättat i två exemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska, tyska och moldaviska, vilka samtliga texter är lika giltiga.

ARTIKEL 4

Detta protokoll skall godkännas av parterna i enlighet med deras egna förfaranden.

Detta protokoll träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna till varandra anmäler att de förfaranden som avses i första stycket har slutförts.

Som skedde i Bryssel den femtonde maj nittonhundranittiosju.

AVTAL OM PARTNERSKAP OCH SAMARBETE
MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPERNA
OCH DERAS MEDLEMSSTATER
OCH MOLDOVA

AVTAL OM PARTNERSKAP OCH SAMARBETE

som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Moldova, å andra sidan

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

HELLENSKA REPUBLIKEN,

KONUNGARIKET SPANIEN,

FRANSKA REPUBLIKEN,

IRLAND,

ITALIENSKA REPUBLIKEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

PORTUGISISKA REPUBLIKEN,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

SÖ 1998: 70

avtalslutande parter i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

nedan kallade "medlemsstaterna", och

EUROPEISKA EKONOMISKA GEMENSKAPEN, EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN
OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade "gemenskapen",

å ena sidan, och

MOLDOVA,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR banden mellan gemenskapen, dess medlemsstater och Moldova samt deras gemensamma värderingar,

SOM INSER att gemenskapen och Moldova vill stärka dessa band och upprätta ett partnerskap och samarbete som skulle stärka och utvidga de förbindelser som tidigare upprättats mellan dem, särskilt genom avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Socialistiska rådsrepublikernas union, å andra sidan, om handel och kommersiellt och ekonomiskt samarbete, som undertecknades den 18 december 1989,

SOM BEAKTAR gemenskapens och dess medlemsstaters åtagande inom ramen för Europeiska unionen och Moldovas åtagande att stärka den politiska och ekonomiska frihet som ligger till grund för partnerskapet,

SOM BEAKTAR parternas åtagande att främja internationell fred och säkerhet liksom en fredlig lösning av tvister och att samarbeta i detta syfte inom ramen för Förenta nationerna och Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen,

SOM BEAKTAR gemenskapens, dess medlemsstaters och Moldovas bestämda åtagande att fullt ut genomföra alla de principer och bestämmelser som ingår i slutakten från Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen (ESK), slutdokumenten från uppföljningsmötena i Wien och Madrid, dokumentet från ESK-konferensen om ekonomiskt samarbete i Bonn, Parisdeklarationen för ett nytt Europa samt 1992 års ESK-dokument från Helsingfors, "The Challenges of Change",

SOM INSER att stöd till Moldovas oberoende, suveränitet och territoriella integritet bidrar till att bevara fred och stabilitet i Central- och Östeuropa och på den europeiska kontinenten som helhet,

SOM BEKRÄFTAR gemenskapens, dess medlemsstaters och Moldovas anammande av Europeiska energistadgan och deklARATIONEN från Luzernkonferensen i april 1993,

SÖ 1998: 70

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM den ytterst stora betydelsen av rättsstatens principer och respekten för de mänskliga rättigheterna, särskilt minoriteters rättigheter, införande av ett flerpartisystem med fria och demokratiska val och ekonomisk liberalisering som syftar till att skapa en marknadsekonomi,

SOM ERKÄNNER Moldovas strävanden att åstadkomma politiska och sociala system med respekt för rättsstatens principer och de mänskliga rättigheterna, inbegripet rättigheter för personer som tillhör minoriteter, och att Moldova har ett flerpartisystem med fria och demokratiska val och sörjer för ekonomisk liberalisering,

SOM ANSER att ett fullständigt genomförande av detta partnerskaps- och samarbetsavtal både kommer att förutsätta och bidra till att de politiska, ekonomiska och rättsliga reformerna i Moldova fortsätter och fullbordas liksom att de faktorer som är nödvändiga för samarbetet införs, särskilt mot bakgrund av resultaten av ESK-konferensen om ekonomiskt samarbete i Bonn,

SOM ÖNSKAR uppmuntra den regionala samarbetsprocessen med grannländerna i de områden som omfattas av detta avtal för att främja välbefinnande och stabilitet i regionen,

SOM ÖNSKAR upprätta och utveckla en regelbunden politisk dialog om bilaterala och internationella frågor av ömsesidigt intresse,

SOM BEAKTAR gemenskapens vilja att när det är lämpligt sörja för ekonomiskt samarbete och tekniskt bistånd,

SOM ÄR MEDVETNA OM nyttan av avtalet när det gäller att gynna en stegvis ökad tillnärmning mellan Moldova och ett större samarbetsområde i Europa och angränsande regioner samt Moldovas gradvisa integrering i det öppna internationella handelssystemet,

SOM BEAKTAR parternas åtagande att liberalisera handeln på grundval av principerna i Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT),

SOM VÄLKOMNAR OCH ERKÄNNER betydelsen av Moldovas ansträngningar inriktade på att omvandla sin ekonomi från att vara ett statshandelsland med centralstyrd ekonomi till en marknadsekonomi,

SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av att förbättra villkoren för affärs- och investeringsverksamhet och villkoren för till exempel etablering av företag, arbete, tjänsteproduktion och kapitalrörelser,

SOM ÄR ÖVERTYGDA OM att detta avtal kommer att skapa ett nytt klimat för de ekonomiska förbindelserna mellan parterna, särskilt för utvecklingen av handel och investeringar, vilka är nödvändiga för ekonomisk omstrukturering och teknisk modernisering,

SOM ÖNSKAR etablera ett nära samarbete inom miljöskyddsområdet med hänsyn till parternas ömsesidiga beroende på detta område,

SOM ÖNSKAR etablera ett kulturellt samarbete och förbättra informationsutbytet,

SÖ 1998: 70

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

Ett partnerskap upprättas härmed mellan gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Moldova, å andra sidan. Målen för detta partnerskap är att

- tillhandahålla en lämplig struktur för politisk dialog mellan parterna för att göra det möjligt att utveckla de politiska förbindelserna,
- främja handel och investeringar samt harmoniska ekonomiska förbindelser mellan parterna och på så sätt främja en hållbar utveckling hos parterna,
- tillhandahålla en grund för rättsligt, ekonomiskt, socialt, finansiellt och kulturellt samarbete,
- stödja Moldovas ansträngningar att befästa sin demokrati och utveckla sin ekonomi samt att fullborda övergången till marknadsekonomi.

AVDELNING I
ALLMÄNNA PRINCIPER

ARTIKEL 2

Respekten för demokratin, den internationella rättens principer och de mänskliga rättigheterna såsom dessa definieras framför allt i Helsingforslutakten och i Parisstadgan för ett nytt Europa liksom för principerna för marknadsekonomi, inbegripet de principer som formuleras i dokumenten från ESK-konferensen i Bonn, ligger till grund för parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en viktig beståndsdel i partnerskapet och i detta avtal.

ARTIKEL 3

Parterna anser att det för ett framtida välstånd och en framtida stabilitet i det område som utgörs av före detta Sovjetunionen är nödvändigt att de nyligen oberoende stater som har framträtt efter Socialistiska rådsrepublikernas unions upplösning (nedan kallade "oberoende stater"), bibehåller och utvecklar samarbetet mellan sig i enlighet med Helsingforslutaktens och den internationella rättens principer och i en anda av god grannsämja, och kommer att göra allt för att uppmuntra denna process.

ARTIKEL 4

Parterna åtar sig att, särskilt när Moldova har gjort ytterligare framsteg i den ekonomiska reformprocessen, överväga att utöka relevanta avdelningar i detta avtal, särskilt avdelning III och artikel 48, för att upprätta ett frihandelsområde mellan sig. Det samarbetsråd, till vilket hänvisning sker i artikel 82, får utfärda rekommendationer om sådana utökningar till parterna. Sådana utökningar skall endast sättas i kraft genom ett avtal mellan parterna i enlighet med deras respektive förfaranden. Parterna skall år 1998 samråda om huruvida omständigheterna, framför allt Moldovas framsteg vad gäller marknadsriktade ekonomiska reformer och den ekonomiska situation som råder vid tillfället, tillåter att förhandlingar om upprättande av ett frihandelsområde inleds.

ARTIKEL 5

Parterna åtar sig att tillsammans genom ömsesidig överenskommelse granska de ändringar som kan vara lämpliga att göra i någon del av avtalet mot bakgrund av förändrade förhållanden, särskilt den situation som uppstår genom Moldovas anslutning till GATT. Den första granskningen skall äga rum tre år efter avtalets ikraftträdande eller när Moldova blir avtalsslutande part i GATT, beroende på vilket som inträffar först.

AVDELNING II
POLITISK DIALOG

ARTIKEL 6

Parterna skall upprätta en regelbunden politisk dialog, som de avser att utveckla och intensifiera. Den skall ledsaga och konsolidera närmandet mellan Europeiska unionen och Moldova, stödja de politiska och ekonomiska förändringarna som är på väg i Moldova och bidra till att upprätta nya samarbetsformer. Den politiska dialogen skall

- stärka banden mellan Moldova och gemenskapen och därigenom med samfundet av demokratiska nationer. Den ekonomiska konvergens som uppnås genom detta avtal kommer att medföra intensivare politiska förbindelser,
- åstadkomma en ökad konvergens mellan ståndpunkterna i internationella frågor av gemensamt intresse och på så sätt öka säkerheten och stabiliteten,
- förutse att parterna söker samarbeta i frågor som har samband med stärkande av stabiliteten och säkerheten i Europa, iakttagande av demokratins principer, respekt för och främjande av mänskliga rättigheter, särskilt minoriteters, och att de vid behov håller samråd i relevanta frågor.

ARTIKEL 7

Politisk dialog skall äga rum på ministernivå både inom det samarbetsråd som inrättas enligt artikel 71 och, efter överenskommelse, vid andra tillfällen.

ARTIKEL 8

Parterna skall inrätta andra förfaranden och mekanismer för politisk dialog, särskilt i följande former:

- Regelbundna möten på högre tjänstemannanivå mellan företrädare för gemenskapen och företrädare för Moldova.
- Fullt utnyttjande av diplomatiska kanaler mellan parterna, inbegripet lämpliga kontakter på de bilaterala och multilaterala områdena som till exempel Förenta nationerna, ESK-möten och på annat håll.
- Utbyte av information om frågor av ömsesidigt intresse rörande politiskt samarbete i Europa.
- Alla andra medel, inbegripet möjligheten att hålla expertmöten, som bidrar till att konsolidera och utveckla denna dialog.

ARTIKEL 9

På parlamentarisk nivå skall politisk dialog äga rum inom ramen för den parlamentariska samarbetskommitté som inrättas enligt artikel 87.

AVDELNING III

VARUHANDEL

ARTIKEL 10

1. Parterna skall bevilja varandra behandling som mest gynnad nation på alla områden i fråga om
  - tullar och avgifter som tillämpas på import och export, även metoder för uppbörd av sådana tullar och avgifter,
  - bestämmelser om tullklarering, transitering, lager och omlastning,
  - skatter och andra inhemska avgifter av alla slag som tillämpas direkt eller indirekt på importerade varor,
  - betalningsmetoder och överföring av sådana betalningar,
  - de bestämmelser som rör försäljning, inköp, transport, distribution och användning av varor på hemmamarknaden.
2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte gälla för följande:

SÖ 1998: 70

- a) Förmåner som beviljas i syfte att skapa en tullunion eller ett frihandelsområde eller till följd av att en sådan union eller ett sådant område upprättas.
  - b) Förmåner som beviljas vissa länder i enlighet med GATT och andra internationella arrangemang till förmån för utvecklingsländer.
  - c) Förmåner som ges till angränsande länder för att underlätta gränstrafiken.
3. Bestämmelserna i punkt 1 och i artikel 11.3 skall under en övergångsperiod som går ut den dag Moldova ansluter sig till GATT eller den 31 december 1998, beroende på vilket som infaller först, inte vara tillämpliga på de förmåner som anges i bilaga I och som av Moldova beviljas de övriga oberoende staterna från och med dagen före dagen för avtalets ikraftträdande.

ARTIKEL 11

1. Parterna är ense om att principen om fri transitering är en nödvändig förutsättning för att uppnå målen i detta avtal.
2. I detta sammanhang skall vardera parten införa bestämmelser om obegränsad transitering genom sitt territorium för varor med ursprung i tullområdet eller avsedda för den andra partens tullområde.
3. Bestämmelserna i artikel V punkterna 2–5 i GATT gäller mellan parterna.
4. Bestämmelserna i denna artikel påverkar inte tillämpningen av särskilda regler för vissa sektorer, särskilt inte i fråga om transporter eller produkter som parterna kommer överens om.

ARTIKEL 12

Utan att det påverkar rättigheter och skyldigheter som följer av internationella konventioner om tillfällig införsel av varor som är bindande för båda parter skall vardera parten dessutom bevilja den andra parten befrielse från importavgifter och tullar på varor som tillfälligt införs, i de fall och enligt de förfaranden som föreskrivs i andra internationella konventioner rörande denna fråga som är bindande för den, i överensstämmelse med dess lagstiftning. Hänsyn skall tas till de villkor på vilka parten i fråga har godtagit de skyldigheter som härrör från en sådan konvention.

ARTIKEL 13

Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artiklarna 17, 20 och 21 i detta avtal, bestämmelserna i bilaga II till detta avtal och bestämmelserna i artiklarna 77, 81, 244, 249 och 280 i Anslutningsakten för Spanien och Portugal skall varor med ursprung i Moldova respektive gemenskapen importeras till gemenskapen respektive Moldova utan kvantitativa restriktioner.

ARTIKEL 14

1. Produkter från den ena partens territorium som importeras till den andra partens territorium får varken direkt eller indirekt omfattas av inhemska skatter eller andra inhemska avgifter av något slag utöver dem som direkt eller indirekt tillämpas på likadana inhemska produkter.

SÖ 1998: 70

2. Dessutom skall dessa produkter beviljas en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas likadana produkter av inhemskt ursprung i fråga om alla lagar och andra författningar som påverkar saluföring, försäljning, inköp, transporter, distribution eller användning av dem inom landet. Bestämmelsen i denna punkt skall inte hindra tillämpning av särskiljande inhemska transportkostnader som grundas uteslutande på kostnaden för användningen av transportmedlet och inte på produktens nationalitet.

ARTIKEL 15

Följande artiklar i GATT skall också tillämpas mellan de båda parterna.

- i) Artikel VII, punkterna 1, 2, 3, 4a, 4b, 4d, 5.
- ii) Artikel VIII.
- iii) Artikel IX.
- iv) Artikel X.

ARTIKEL 16

Handeln med varor mellan parterna skall ske till marknadsmässiga priser.

ARTIKEL 17

1. Om någon produkt importeras till den ena partens territorium i så ökade kvantiteter eller under sådana förhållanden, att inhemska producenter av likadana eller direkt konkurrerande produkter, skadas eller riskerar att skadas, får gemenskapen eller Moldova, beroende på vem som berörs, vidta lämpliga åtgärder enligt följande förfaranden och villkor.
2. Gemenskapen eller Moldova skall, allt efter omständigheterna, innan några åtgärder vidtas eller – i de fall för vilka punkt 4 gäller – snarast möjligt, lämna alla relevanta uppgifter till samarbetsrådet i syfte att söka en lösning som är godtagbar för båda parter.
3. Om parterna, trots samråd, inte inom 30 dagar från det att ärendet hänsköts till samarbetsrådet når någon överenskommelse om åtgärder för att undvika situationen, skall den part som begärde samråd ha rätt att begränsa importen av de berörda produkterna i den mån och under så lång tid som behövs för att hindra eller avhjälpa skadan eller för att vidta andra lämpliga åtgärder.
4. Under kritiska omständigheter när en försening skulle orsaka skada som är svår att avhjälpa, får parterna vidta åtgärder innan samråd inleds, på villkor att samråd erbjuds omedelbart efter det att åtgärderna vidtagits.
5. Vid val av åtgärder enligt denna artikel skall de avtalsslutande parterna prioritera dem som inverkar minst störande på att uppnå målen med detta avtal.

ARTIKEL 18

Ingenting i denna avdelning, särskilt inte i artikel 17, får hindra eller påverka någondera parten att vidta åntidumpnings- eller utjämningsåtgärder i enlighet med artikel VI i GATT, Avtalet om tillämpning av artikel VI i GATT, Avtalet om tolkning och tillämpning av artiklarna VI, XVI och XXIII i GATT eller därmed sammanhängande inhemsk lagstiftning.

I fråga om undersökningar av antidumpning eller bidrag är parterna överens om att granska uppgifter som den andra parten lägger fram och att informera berörda parter om viktiga omständigheter och överväganden, på grundval av vilka ett slutligt beslut skall fattas. Innan definitiva antidumpningsavgifter och motsvarande avgifter införs skall parterna göra sitt yttersta för att finna en konstruktiv lösning på problemet.

ARTIKEL 19

Detta avtal skall inte hindra sådana förbud och restriktioner mot import, export eller transitering av varor som är berättigade av hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet, eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda naturtillgångar, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda immateriell, industriell och kommersiell äganderätt eller bestämmelser om guld och silver. Sådana förbud och restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta förtäckt begränsning av handeln mellan parterna.

ARTIKEL 20

Denna avdelning skall inte gälla för handel med textilvaror enligt kapitel 50–63 i Kombinerade nomenklaturen. Handel med sådana varor skall regleras av ett särskilt avtal som paraferades den 14 maj 1993 och som tillämpas provisoriskt sedan den 1 januari 1993.

ARTIKEL 21

1. Handeln med produkter som omfattas av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG) skall regleras av bestämmelserna i denna avdelning, med undantag av artikel 13.

2. En kontaktgrupp för kol- och stålfrågor skall inrättas som skall bestå av å ena sidan företrädare för gemenskapen och å andra sidan företrädare för Moldova.

Kontaktgruppen skall regelbundet utbyta information i alla kol- och stålfrågor av intresse för parterna.

ARTIKEL 22

Handel med kärnmaterial skall bedrivas i enlighet med bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen. Om nödvändigt skall handel med kärnmaterial omfattas av bestämmelserna i ett särskilt avtal som skall slutas mellan Europeiska atomenergigemenskapen och Moldova.

AVDELNING IV

BESTÄMMELSER OM AFFÄRSVERKSAMHET OCH INVESTERINGAR

KAPITEL I

Arbetsvillkor

ARTIKEL 23

1. Om inte annat följer av de lagar, villkor och förfaranden som gäller i respektive medlemsstat skall gemenskapen och dess medlemsstater se till att moldaviska medborgare som är lagligen anställda inom en medlemsstats territorium inte på grund av sin nationalitet behandlas diskriminerande jämfört med landets egna medborgare vad gäller arbetsvillkor, lön eller avskedande.
2. Om inte annat följer av de lagar, villkor och förfaranden som gäller i Moldova skall Moldova se till att medborgare i en medlemsstat som är lagligen anställda inom Moldovas territorium inte på grund av sin nationalitet behandlas diskriminerande jämfört med Moldovas medborgare vad gäller arbetsvillkor, lön eller avskedande.

ARTIKEL 24

Samordning av social trygghet

Parterna skall sluta avtal i avsikt att

- i) om inte annat gäller på grund av tillämpliga villkor och bestämmelser i varje medlemsstat, anta nödvändiga bestämmelser för att samordna de sociala trygghetssystemen för arbetstagare av moldavisk nationalitet som är lagligt anställda inom en medlemsstats territorium. Dessa bestämmelser skall särskilt säkerställa att
  - alla perioder då sådana arbetstagare har varit försäkrade, anställda eller bosatta i de olika medlemsstaterna läggs samman med avseende på sådana pensioner och livräntor som utbetalas på grund av ålderdom och invaliditet och till efterlevande samt sjukvårdsförmåner för sådana arbetstagare och deras familjemedlemmar,
  - alla pensioner och livräntor som utbetalas på grund av ålderdom, till efterlevande, på grund av olycksfall i arbetet, arbetssjukdom eller invaliditet till följd av dessa, med undantag av icke avgiftsfinansierade förmåner kan överföras fritt med de belopp som tillämpas enligt lagstiftningen i gäldenärsmedlemsstaten eller gäldenärsmedlemsstaterna,
- ii) om inte annat följer av de villkor och förutsättningar som gäller i Moldova, anta de bestämmelser som är nödvändiga för att ge arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat och lagligen anställda i Moldova, samma behandling som den som anges i punkt i) andra strecksatsen.

ARTIKEL 25

De åtgärder som skall vidtas i enlighet med artikel 24 skall inte påverka de rättigheter eller skyldigheter som följer av bilaterala avtal mellan Moldova och medlemsstaterna om dessa avtal innebär en gynnsammare behandling av medborgare i Moldova eller i medlemsstaterna.

ARTIKEL 26

Samarbetsrådet skall undersöka vilka gemensamma ansträngningar som kan göras för att kontrollera illegal invandring med beaktande av principerna och praxis för förnyat tillträde.

ARTIKEL 27

Samarbetsrådet skall undersöka vilka förbättringar som kan göras av affärsmäns arbetsvillkor i överensstämmelse med parternas internationella åtaganden, inbegripet dem som anges i dokumentet från ESK-konferensen i Bonn.

ARTIKEL 28

Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer för genomförande av artiklarna 23, 26 och 27.

KAPITEL II

Villkor som påverkar etablering och drift av bolag

ARTIKEL 29

1. a) Gemenskapen och dess medlemsstater skall bevilja moldaviska bolag som är etablerade inom deras territorier en behandling som inte är mindre gynnsam än den som ges till tredje lands bolag, allt i enlighet med sina lagar och andra författningar.
  - b) Utan att detta påverkar de förbehåll som förtecknas i bilaga IV skall gemenskapen och dess medlemsstater i enlighet med sina lagar och andra författningar bevilja moldaviska bolags dotterbolag som är etablerade inom deras territorier en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas gemenskapsbolag med avseende på driften av dem.
  - c) Gemenskapen och dess medlemsstater skall i enlighet med sina lagar och andra författningar bevilja moldaviska bolags filialer som är etablerade inom deras territorier en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas filialer till tredje lands bolag med avseende på driften av dem.
2. a) Utan att det påverkar de förbehåll som förtecknas i bilaga V skall Moldova, i enlighet med sina lagar och andra författningar, i fråga om etablering bevilja gemenskapsbolag i Moldova en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas moldaviska bolag eller som beviljas tredje lands bolag, beroende på vilken behandling som är mest gynnsam.

SÖ 1998: 70

- b) Moldova skall i enlighet med sina lagar och andra författningar bevilja gemenskapsbolags dotterbolag och filialer som är etablerade inom dess territorium en behandling i fråga om deras drift som inte är mindre gynnsam än den som beviljas moldaviska bolag och deras filialer eller som beviljas tredje lands bolag och deras filialer, beroende på vilken behandling som är mest gynnsam.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 får inte tolkas så att de innebär ett kringgående av den ena partens lagar och andra författningar som är tillämpliga på tillträde till vissa särskilda sektorer eller verksamheter genom dotterbolag till bolag hos den andra parten som etablerar sig inom den första partens territorium.

Den behandling som avses i punkterna 1 och 2 skall vara till fördel för bolag som är etablerade inom gemenskapen respektive i Moldova på dagen för detta avtals ikraftträdande och bolag som etableras därefter, när de väl har etablerats.

ARTIKEL 30

1. Utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 101 skall bestämmelserna i artikel 29 inte tillämpas på lufttransport, transport på inre vattenvägar och sjötransport.
2. När det gäller verksamhet som skeppsklarerare bedriver för att tillhandahålla internationella sjötransporttjänster, däribland kombinerad transportverksamhet som omfattar en etapp till sjöss, skall dock varje part tillåta den andra partens bolags kommersiella närvaro inom sitt territorium genom dotterbolag eller filialer på etablerings- och driftsvillkor som inte är mindre gynnsamma än dem som dess egna bolag eller dotterbolag eller filialer till bolag från varje tredje land får, om dessa är bättre, allt i enlighet med de lagar och andra författningar som gäller i varje part.

Sådan verksamhet omfattar men är inte begränsad till

- a) saluföring och försäljning av sjötransporttjänster och därmed förknippade tjänster genom direktkontakt med kunder, från anbud till fakturering, oavsett om dessa tjänster utförs eller erbjuds av tjänsteleverantören själv eller genom tjänsteleverantörer med vilka denne har etablerat stående affärskontakter,
- b) upphandling och användning för egen eller för kunders räkning (och för vidareförsäljning till kunder) av alla slags transporttjänster och därmed förknippade tjänster, däribland alla slags transporttjänster inom landet, särskilt på inre vattenvägar, med väg eller järnväg, vilka tjänster är nödvändiga för att tillhandahålla ett helhetssystem,
- c) utarbetande av transporthandlingar, tullhandlingar eller andra handlingar som rör de transporterade varornas ursprung och slag,
- d) tillhandahållande av affärsupplysningar på alla sätt, däribland datoriserade informationssystem och elektroniskt datautbyte (om inte annat framgår av eventuella icke-diskriminerande restriktioner som gäller telekommunikation),
- e) etablering av affärsöverenskommelser, däribland delägarskap i bolagets aktiekapital och tillsättning av lokalt rekryterad personal (eller i fråga om utländsk personal, i enlighet med tillämpliga bestämmelser i detta avtal) med vilken lokalt etablerad skeppsklarerare som helst,
- f) handlande på bolagets vägnar vid organisation av fartygs anlöpning eller övertagande av last vid behov.

ARTIKEL 31

I detta avtal används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *gemenskapsbolag* respektive *moldaviskt bolag*: ett bolag som bildats i överensstämmelse med en medlemsstats eller Moldovas lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sitt huvudsakliga driftställe inom gemenskapens respektive Moldovas territorium. Skulle emellertid ett bolag, som bildas i överensstämmelse med en medlemsstats respektive Moldovas lagstiftning, endast ha sitt säte inom gemenskapens respektive Moldovas territorium, skall bolaget anses som ett gemenskapsbolag respektive ett moldaviskt bolag om dess verksamhet har en faktisk och fortlöpande förbindelse med ekonomin i en av medlemsstaterna respektive Moldova,
- b) *dotterbolag* till ett bolag: ett bolag som faktiskt kontrolleras av det första bolaget,
- c) *filial* till ett bolag: ett bolags driftställe utan ställning som juridisk person vilket förefaller stadigvarande, till exempel ett moderbolags utvidgning, som har en ledning och är materiellt utrustat att föra affärsförhandlingar med tredje parter så att dessa, även om de vet att det vid behov kommer att finnas ett rättsligt samband med moderbolaget, vars huvudkontor finns utomlands, inte behöver förhandla direkt med detta moderbolag utan kan göra affärer vid det driftställe som utgör utvidgningen,

- d) *etablering*: rätten för gemenskapsbolag eller moldaviska bolag enligt a) att påbörja förvärvsverksamhet genom att etablera dotterbolag och filialer i Moldova respektive gemenskapen,
- e) *drift*: bedrivande av ekonomisk verksamhet,
- f) *ekonomisk verksamhet*: verksamhet av industriell, handels- och yrkesmässig karaktär.

Vad gäller internationella sjötransporter, bland annat kombinerade transporter som omfattar en etapp till sjöss, skall bestämmelserna i detta kapitel och i kapitel III också tillämpas på medborgare i medlemsstaterna eller i Moldova som är etablerade utanför gemenskapen respektive Moldova och på rederier som är etablerade utanför gemenskapen eller Moldova och som kontrolleras av medborgare i en medlemsstat respektive Moldova, om deras fartyg är registrerade i den medlemsstaten eller Moldova i överensstämmelse med deras respektive lagstiftning.

ARTIKEL 32

1. Trots vad som sägs i andra bestämmelser i detta avtal får inte någon av parterna hindras från att vidta åtgärder som är nödvändiga av skäl som har samband med tillsynen, inbegripet för att skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer som har anförtrott sin egendom åt en person som tillhandahåller finansiella tjänster eller för att säkerställa det ekonomiska systemets integritet och stabilitet. Om sådana åtgärder inte är förenliga med bestämmelserna i detta avtal får de inte användas som ett sätt för någon av parterna att undvika sina förpliktelser enligt avtalet.

SÖ 1998: 70

2. Ingenting i avtalet får tolkas på ett sådant sätt att någon part tvingas lämna ut sådana uppgifter som innehas av offentliga organ och som rör enskilda kunders affärer eller konton eller andra hemliga uppgifter eller uppgifter som rör egendom.

ARTIKEL 33

Bestämmelserna i detta avtal skall inte hindra någondera parten att vidta eventuella åtgärder för att motverka kringgående av åtgärderna i detta såvitt avser tredje lands tillgång till dess marknad, genom bestämmelserna i detta avtal.

ARTIKEL 34

1. Trots bestämmelserna i kapitel I i denna avdelning skall ett gemenskapsbolag eller ett moldaviskt bolag som är etablerat inom Moldovas respektive gemenskapens territorium ha rätt att inom Moldovas respektive gemenskapens territorium anställa eller att i ett av sina dotterbolag eller filialer, i överensstämmelse med värdlandets lagstiftning, låta anställa arbetstagare som är medborgare i medlemsstaterna respektive Moldova under förutsättning att dessa arbetstagare är nyckelpersonal enligt definitionen i punkt 2 och att de uteslutande anställs av dessa bolag, dotterbolag eller filialer. Dessa anställdas uppehålls- och arbetstillstånd får endast omfatta tiden för en sådan anställning.

2. Som nyckelpersonal hos dessa bolag, nedan kallade "organisationer", betraktas "personal som förflyttas inom företag" enligt definitionen i c) i följande kategorier, förutsatt att organisationen är en juridisk person och att personerna i fråga har varit anställda eller delägare i organisationen (dock inte som majoritetsaktieägare) minst ett år före en sådan förflyttning:

- a) Personer i överordnad ställning i en organisation, som företrädesvis leder företagets administration och som huvudsakligen står under allmänt överinseende av och får instruktioner från styrelsen eller företagets aktieägare eller motsvarande, bland annat beträffande
- ledning av företaget eller en avdelning eller underavdelning av företaget,
  - överinseende och kontroll av det arbete som utförs av annan tillsyns-, yrkes- eller ledningspersonal,
  - behörighet att personligen anställa och avskeda eller föreslå anställning, avskedande och andra personalåtgärder.
- b) Personer som är anställda i en organisation och som specialkunskaper som är av väsentlig betydelse för företagets service, forskningsutrustning, teknik eller administration. Vid bedömningen av sådana kunskaper kan, förutom kunskaper som är speciella för företaget, även beaktas en hög kvalifikationsnivå, som hänför sig till ett slags arbete eller yrke som kräver särskilda tekniska kunskaper, exempelvis tillhörighet till en yrkeskår, vars godkännande krävs för att yrket skall få utövas.

SÖ 1998: 70

- c) Med *personal som förflyttas inom företaget* avses fysiska personer som arbetar inom en organisation på en parts territorium och som förflyttas tillfälligt för att utöva ekonomisk verksamhet inom den andra partens territorium. Den berörda organisationen måste ha sitt huvudsakliga driftställe inom den ena partens territorium och förflyttningen måste ske till ett företag (dotterbolag, filial) inom den organisation som faktiskt bedriver liknande ekonomisk verksamhet inom den organisation som faktiskt bedriver liknande ekonomisk verksamhet inom den andra partens territorium.

ARTIKEL 35

1. Parterna skall på alla sätt bemöda sig om att undvika att vidta åtgärder som gör att villkoren för etablering och drift av den andra partens bolag begränsas jämfört med dem som rådde på dagen för avtalets undertecknande.
2. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i artikel 43: De fall som omfattas av artikel 43 skall uteslutande regleras av bestämmelserna i den artikeln och inte av några andra.
3. Moldovas regering skall, i en anda av partnerskap och samarbete och mot bakgrund av bestämmelserna i artikel 50, underrätta gemenskapen om sin avsikt att lägga fram ny lagstiftning eller anta nya förordningar som skulle kunna begränsa villkoren för etablering eller drift av gemenskapsbolags dotterbolag eller filialer i Moldova mer än vad som gällde vid tiden för detta avtals undertecknande. Gemenskapen kan begära att Moldova skall överlämna förslag till sådana lagar eller förordningar och inleda samråd om dessa förslag.

4. Om ny lagstiftning eller nya förordningar som införs i Moldova skulle begränsa villkoren för etablering av gemenskapsbolag på dess territorium och för driften av gemenskapsbolags dotterbolag och filialer, som är etablerade i Moldova, mer än vad som gällde vid tiden för detta avtals undertecknande, skall sådana lagar eller förordningar inte tillämpas under tre år efter ikraftträdandet av rättsakten i fråga på de dotterbolag och filialer som redan var etablerade i Moldova vid tiden för ifrågavarande rättsakts ikraftträdande.

KAPITEL III

Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster mellan gemenskapen och Moldova

ARTIKEL 36

1. Parterna åtar sig att i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel vidta nödvändiga åtgärder för att i efter hand tilltagande omfattning tillåta gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster från gemenskapsbolag eller moldaviska bolag som etablerats på en annan parts territorium än det som den person tillhör för vilken tjänsterna är avsedda, med beaktande av tjänstesektorns utveckling hos parterna.
2. Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer för genomförande av punkt 1.

ARTIKEL 37

Parterna skall samarbeta i syfte att utveckla en marknadsinriktad tjänstesektor i Moldova.

ARTIKEL 38

1. Parterna åtar sig att effektivt tillämpa principen om obegränsat tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjötrafiken på kommersiella grunder.
  - a) Ovan nämnda bestämmelse skall inte påverka de rättigheter och skyldigheter som härrör från Förenta nationernas konvention om en uppförandekodex för linjekonferenser och som gäller för någon av parterna i detta avtal. Linjer som inte är medlemmar i en linjekonferens har rätt att bedriva verksamhet i konkurrens med en konferens, om de iakttar principen om sund konkurrens på affärsmässiga grunder.
  - b) Parterna bekräftar att fri konkurrens för dem är ett väsentligt inslag i handeln med torra och flytande bulkvaror.
2. Vid tillämpningen av principerna i punkt 1 skall parterna
  - a) från och med detta avtals ikraftträdande inte tillämpa några lastdelningsbestämmelser i bilaterala avtal mellan någon av gemenskapens medlemsstater och före detta Sovjetunionen,

- b) inte införa klausuler om lastdelning i framtida bilaterala avtal med tredje land annat än under exceptionella omständigheter, då linjerederier från den ena eller andra parten i detta avtal annars inte skulle få tillfälle att effektivt bedriva handel till och från det berörda tredje landet,
- c) förbjuda lastdelningsarrangemang i framtida bilaterala avtal om torra och flytande bulkvaror,
- d) vid detta avtals ikraftträdande avskaffa alla unilaterala åtgärder liksom administrativa, tekniska och andra hinder, som skulle kunna innebära begränsningar för eller ha en diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av tjänster inom internationell sjöfart.

Vardera parten skall bland annat ge fartyg som kontrolleras av den andra partens medborgare eller bolag en behandling som inte är mindre gynnsam än den som ges partens egna fartyg vad beträffar tillträde till hamnar som är öppna för internationell handel, användning av infrastruktur och hamnarnas stödjande sjöfartsfunktioner liksom därmed sammanhängande avgifter, tullfaciliteter och tilldelning av kajplatser och faciliteter för lastning och lossning.

3. Gemenskapsmedborgare och gemenskapsbolag som tillhandahåller internationella sjötransporttjänster skall fritt kunna erbjuda internationella sjö-/flodtjänster på Moldovas inre vattenvägar och vice versa.

ARTIKEL 39

I syfte att säkerställa en samordnad utveckling av transporter mellan parterna, såsom dessa definieras i artikel 96, vilken är avpassad för deras kommersiella behov får de, efter detta avtals ikraftträdande, förhandla fram särskilda avtal om villkoren för tillgång till varandras marknader och om tillhandahållande av tjänster för transporter på väg, järnväg och inre vattenvägar, och vid behov för lufttransport.

KAPITEL IV

Allmänna bestämmelser

ARTIKEL 40

1. Bestämmelserna i denna avdelning skall tillämpas om inte annat följer av begränsningar som motiveras av hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsa.
2. De skall inte tillämpas på verksamhet som har samband med utövandet av offentlig myndighet inom någon av parternas territorier, ens om sambandet är tillfälligt.

ARTIKEL 41

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna avdelning skall inget i detta avtal hindra parterna från att tillämpa sina lagar och andra författningar om fysiska personers inresa och vistelse, arbete, arbetsvillkor och etablering samt om tillhandahållande av tjänster, förutsatt att parterna inte tillämpar dessa lagar och andra författningar på ett sätt som omintetgör eller försämrar de förmåner som tillkommer någon av parterna enligt villkoren i någon särskild bestämmelse i detta avtal. Ovan nämnda bestämmelse skall inte påverka tillämpningen av artikel 40.

ARTIKEL 42

Bolag som kontrolleras och uteslutande ägs av moldaviska bolag och gemenskapsbolag gemensamt skall också omfattas av bestämmelserna i kapitlen II, III och IV.

ARTIKEL 43

Behandling som den ena parten beviljar den andra enligt detta avtal får, från och med en månad före ikraftträdandedagen för Allmänna tjänstehandelsavtalets (GATS) tillämpliga förpliktelser, i fråga om sektorer eller åtgärder som omfattas av GATS, inte i något fall vara gynnsammare än den behandling som beviljas av den förstnämnda parten enligt GATS-bestämmelserna i fråga om någon tjänstesektor, delsektor och metod för tillhandahållande.

ARTIKEL 44

Vid tillämpningen av kapitel II, III och IV skall ingen hänsyn tas till den behandling som beviljas av gemenskapen, dess medlemsstater eller Moldova i enlighet med åtaganden som gjorts genom avtal om ekonomisk integrering i enlighet med principerna i artikel V i GATS.

ARTIKEL 45

1. Behandling som mest gynnad nation som beviljas i enlighet med bestämmelserna i denna avdelning skall inte tillämpas på skattemässiga förmåner som parterna medger eller kommer att medge i framtiden på grundval av avtal för att undvika dubbelbeskattning eller andra skattearrangemang.
2. Ingenting i denna avdelning får tolkas så, att det hindrar parterna från att anta eller sätta i kraft åtgärder som syftar till att hindra att skatt undviks eller kringgås i enlighet med skattebestämmelserna i avtal om undvikande av dubbelbeskattning och andra skattearrangemang eller inhemsk skattelagstiftning.
3. Ingenting i denna avdelning får tolkas så att det hindrar medlemsstaterna eller Moldova att vid tillämpning av relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning göra skillnad mellan skattebetalare som inte befinner sig i likadana situationer, särskilt inte vad gäller hemvist.

ARTIKEL 46

Utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 34 får ingen bestämmelse i kapitlen II, III och IV i detta avtal tolkas så att

- medborgare i medlemsstaterna eller i Moldova ges rätt att passera in i eller vistas inom Moldovas respektive gemenskapens territorium i någon som helst egenskap, särskilt inte i egenskap av aktieägare eller delägare i bolag eller chef för eller anställd i ett bolag eller leverantör eller mottagare av tjänster,
- filialer eller dotterbolag inom gemenskapen till moldaviska bolag har rätt att anställa eller som anställda ha moldaviska medborgare inom gemenskapens territorium,
- moldaviska filialer eller dotterbolag till gemenskapsbolag har rätt att inom Moldovas territorium anställa eller som anställda ha medborgare i medlemsstaterna,
- moldaviska bolag eller filialer eller dotterbolag inom gemenskapen till moldaviska bolag har rätt att tillhandahålla moldaviska medborgare för att handla för och under överinseende av andra personer genom tillfälliga anställningskontrakt,
- gemenskapsbolag eller moldaviska filialer eller dotterbolag till gemenskapsbolag har rätt att tillhandahålla arbetstagare som är medborgare i medlemsstaterna genom tillfälliga anställningskontrakt.

AVDELNING V

LÖPANDE BETALNINGAR OCH KAPITAL

ARTIKEL 47

1. Parterna åtar sig att i fritt konvertibel valuta tillåta alla löpande betalningar, som ingår i betalningsbalansen, mellan personer bosatta i gemenskapen och i Moldova i samband med varurörelser och rörlighet för tjänster eller personer i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

2. Från och med ikraftträdandet av detta avtal skall, i fråga om transaktioner som ingår i betalningsbalansens kapitalräkning, fri rörlighet för kapital säkerställas avseende direkta investeringar i bolag som bildats i enlighet med värdlandets lagstiftning och investeringar som gjorts i enlighet med bestämmelserna i kapitel II i avdelning IV samt dessa investeringars omvandling till likvida medel eller återföring till hemlandet av investeringarna och av eventuell vinst därav.

3. Utan att det påverkar punkterna 2 eller 5, skall från och med ikraftträdandet av detta avtal inga nya restriktioner införas för valutaväxling för kapitalrörelser och löpande betalningar i samband därmed mellan personer bosatta i gemenskapen och Moldova, och befintliga arrangemang skall inte begränsas.

4. Parterna skall samråda i syfte att underlätta alla andra former av kapitalrörelser än dem som anges i punkt 2 ovan mellan gemenskapen och Moldova för att främja syftet i detta avtal.

5. Med hänvisning till bestämmelserna i denna artikel får Moldova, till dess moldavisk valuta blivit helt konvertibel i enlighet med artikel VIII i Internationella valutafondens (IMF) stadga, under exceptionella omständigheter tillämpa växlingsrestriktioner i samband med beviljande eller upptagande av korta och medellånga finansiella krediter, i den mån sådana restriktioner läggs på Moldova, när sådana krediter beviljas och sådana restriktioner tillåts i enlighet med Moldovas status enligt IMF. Moldova skall tillämpa dessa restriktioner på ett icke-diskriminerande sätt. De skall tillämpas så att de förorsakar minsta möjliga störning av detta avtal. Moldova skall genast informera samarbetsrådet om införandet av sådana åtgärder och om eventuella förändringar av dem.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2, får gemenskapen respektive Moldova, om kapitalrörelser mellan gemenskapen och Moldova under exceptionella omständigheter orsakar eller hotar att orsaka allvarliga svårigheter för en fungerande valutakurspolitik eller penningpolitik i gemenskapen eller i Moldova, vidta skyddsåtgärder i fråga om kapitalrörelser mellan gemenskapen och Moldova under en period som inte överstiger sex månader, om sådana åtgärder är helt nödvändiga.

AVDELNING VI

SKYDD AV IMMATERIELL, INDUSTRIELL OCH KOMMERSIELL
ÄGANDERÄTT SAMT SAMARBETE I LAGSTIFTNINGSFRÅGOR

ARTIKEL 48

1. Parterna är överens om att samarbeta för att lindra eller, genom tillämpning av sin konkurrenslagstiftning eller på annat sätt, undanröja konkurrensbegränsningar som införs av företag eller orsakas av statlig intervention i den utsträckning som dessa påverkar handeln mellan gemenskapen och Moldova.

2. I syfte att uppnå de mål som nämns i punkt 1 skall följande gälla:

2.1 Parterna skall se till att ha och tillämpa lagar som riktar sig mot konkurrensbegränsningar av företag som faller under deras jurisdiktion.

2.2 Parterna skall avstå från att bevilja statligt stöd till förmån för vissa företag eller produktion av andra produkter än råvaror enligt definitionen i GATT-avtalet eller från att tillhandahålla tjänster som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen i den utsträckning som det påverkar handeln mellan gemenskapen och Moldova.

2.3 På begäran av någondera parten skall den andra parten lämna information om sitt stödsystem eller om särskilda individuella fall av statligt stöd. Information som omfattas av parternas lagstiftning om yrkeshemligheter och kommersiella hemligheter behöver inte lämnas.

2.4 I fråga om statliga handelsmonopol förklarar parterna sig från och med det fjärde året efter detta avtals ikraftträdande beredda att se till att ingen diskriminering förekommer mellan parternas medborgare med avseende på anskaffnings- och saluföringsvillkor.

2.5 I fråga om offentliga företag eller företag som medlemsstaterna i Europeiska unionen eller Moldova beviljar exklusiva rättigheter förklarar parterna sig från och med det fjärde året efter detta avtals ikraftträdande beredda att se till att ingen åtgärd vidtas eller bibehålls som snedvrider handeln mellan gemenskapen och Moldova i en utsträckning som strider mot parternas respektive intressen. Denna bestämmelse skall inte rättsligt eller i praktiken hindra att de särskilda uppgifter som tilldelats dessa företag fullgörs.

2.6 Den period som anges i punkterna 2.4 och 2.5 får utsträckas genom överenskommelse mellan parterna.

3. Samråd får äga rum inom samarbetskommittén på begäran av gemenskapen eller Moldova i fråga om sådana begränsningar eller sådan snedvridning av konkurrensen till vilken hänvisning sker i punkterna 1 och 2 och om upprätthållande av deras konkurrensbestämmelser, om inte annat följer av lagstadgade begränsningar om röjande av information, sekretess och affärshemligheter. Samråden får också omfatta frågor om tolkningen av punkterna 1 och 2.

SÖ 1998: 70

4. Parter som har erfarenhet av tillämpning av konkurrensbestämmelser skall på begäran och inom ramen för tillgängliga resurser lämna andra parter tekniskt bistånd för att utveckla och tillämpa konkurrensreglerna.

5. Ovan angivna bestämmelser påverkar inte på något sätt parternas rätt att vidta lämpliga åtgärder i syfte att ingripa mot snedvridning av handeln med varor eller tjänster, särskilt inte sådana åtgärder som anges i artikel 18.

ARTIKEL 49

1. I enlighet med bestämmelserna i denna artikel och i bilaga III skall Moldova fortsätta att förbättra skyddet av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt i syfte att vid utgången av det femte året efter detta avtals ikraftträdande kunna tillhandahålla en skyddsnivå som motsvarar nivån inom gemenskapen, inbegripet effektiva medel för att upprätthålla dessa rättigheter.

2. Vid utgången av det femte året efter detta avtals ikraftträdande skall Moldova ansluta sig till de multilaterala konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt som avses i punkt 1 i bilaga III i vilka medlemsstaterna är parter eller som faktiskt tillämpas i medlemsstaterna, i enlighet med tillämpliga bestämmelser i dessa konventioner.

ARTIKEL 50

1. Parterna erkänner att en viktig förutsättning för att de ekonomiska banden mellan Moldova och gemenskapen skall kunna stärkas är en tillnärmning av Moldovas nuvarande och framtida lagstiftning till gemenskapens. Moldova skall sträva efter att säkerställa att dess lagstiftning i efter hand ökande omfattning görs förenlig med gemenskapens.

2. Tillnärmningen av lagstiftningen skall särskilt omfatta följande områden: tulllagstiftning, bolagsrätt, bankrätt, bolagsredovisning och bolagsbeskattning, immateriell äganderätt, skydd för arbetstagare på arbetsplatsen, finansiella tjänster, konkurrensbestämmelser, offentlig upphandling, skydd av människors och djurs liv och hälsa, växtskydd, miljön, konsumentskydd, indirekt beskattning, tekniska föreskrifter och standarder, lagstiftning om kärnenergi, transporter.

3. Gemenskapen skall ge Moldova tekniskt bistånd för att genomföra dessa åtgärder, som bland annat får omfatta till exempel

- utbyte av experter,
- tillhandahållande av information på ett tidigt stadium, särskilt i fråga om relevant lagstiftning,
- anordnande av seminarier,
- utbildningsverksamhet,
- bistånd till översättning av gemenskapens lagstiftning inom relevanta sektorer.

AVDELNING VII

EKONOMISKT SAMARBETE

ARTIKEL 51

1. Gemenskapen och Moldova skall etablera ett ekonomiskt samarbete i syfte att bidra till det ekonomiska reformarbetet och till återhämtning och en hållbar utveckling i Moldova. Detta samarbete skall stärka och utveckla ekonomiska band som gynnar båda parterna.
2. Parternas politik och andra åtgärder skall särskilt utformas för att åstadkomma ekonomiska och sociala reformer och omstrukturering av det ekonomiska systemet i Moldova och kommer att vägledas av kraven på en hållbar och harmonisk social utveckling; dessa skall också fullt ut införliva miljömässiga hänsyn.
3. För detta ändamål skall samarbetet särskilt inriktas på industriellt samarbete, främjande och skydd av investeringar, offentlig upphandling, tekniska standarder och bedömning av överensstämmelse, gruvsdrift och råvaror, vetenskap och teknik, utbildning och yrkesutbildning, jordbruk och den agroindustriella sektorn, energi, miljö, transporter, telekommunikationer, finansiella tjänster, penningtvätt, penningpolitik, regional utveckling, socialt samarbete, turism, små och medelstora företag, information och kommunikation, konsumentskydd, tull, statistiskt samarbete, ekonomi och droger.

4. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åtgärder som kan främja samarbete mellan de oberoende staterna i syfte att stimulera en harmonisk utveckling av regionen.

5. När det är lämpligt får det ekonomiska samarbetet och andra samarbetsformer enligt detta avtal stödjas genom tekniskt bistånd från gemenskapen, med hänsyn till gemenskapens relevanta rådsförordning som är tillämplig på tekniskt bistånd i de oberoende staterna, de prioriteringar som överenskommit i det vägledande programmet i anslutning till gemenskapens tekniska bistånd till Moldova och de etablerade förfarandena för samordning och genomförande.

6. Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer om utveckling av samarbetet på de områden som anges i punkt 3.

ARTIKEL 52

Industriellt samarbete

1. Samarbetet skall särskilt inriktas på att främja följande:
  - Utveckling av affärsförbindelser mellan marknadsaktörer hos båda parter, exempelvis med avseende på överföring av teknik och know-how.

  - Gemenskapens deltagande i Moldovas ansträngningar att omstrukturera och tekniskt uppgradera sin industri.

SÖ 1998: 70

- Förbättrad företagsledning.
  - Utveckling av lämpliga handelsregler och handelsbruk, inbegripet marknadsföring.
  - Miljöskydd.
  - Anpassning av industriproduktionens struktur till standarden hos en avancerad marknadsekonomi.
  - Omställning av vapenindustrin.
2. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka upprätthållandet av gemenskapens konkurrensbestämmelser som är tillämpliga på företag.

ARTIKEL 53

Främjande och skydd av investeringar

1. Mot bakgrund av gemenskapens och medlemsstaternas respektive befogenheter och kompetens skall samarbetet inriktas på att skapa ett gynnsamt klimat för investeringar, såväl inhemska som utländska, särskilt genom bättre villkor för skydd av investeringar, kapitalöverföring och utbyte av information om investeringsmöjligheter.

2. Syftet med detta samarbete skall särskilt vara:
- Att medlemsstaterna och Moldova när detta är lämpligt sluter avtal för främjande och skydd av investeringar.
  - Att medlemsstaterna och Moldova när detta är lämpligt sluter avtal för att undvika dubbelbeskattning.
  - Att skapa gynnsamma förutsättningar för att locka utländska investeringar till den moldaviska ekonomin.
  - Att stifta stabila och adekvata lagar och åstadkomma sådana villkor på affärsområdet och att utbyta information om lagar och andra författningar på investeringsområdet.
  - Att utbyta information om investeringsmöjligheter bland annat i form av branschmässor, utställningar, handelsveckor och andra evenemang.

ARTIKEL 54

Offentlig upphandling

Parterna skall samarbeta för att utveckla förutsättningar för öppen och konkurrensutsatt tilldelning av kontrakt för varor och tjänster, särskilt genom anbudsförfaranden.

ARTIKEL 55

Samarbete på området för standarder och bedömning av överensstämmelse

1. Samarbetet mellan parterna skall syfta till att främja anpassning till de internationellt erkända kriterier, principer och riktlinjer som följs på området för standarder och bedömning av överensstämmelse. De nödvändiga åtgärderna skall underlätta en utveckling mot ett ömsesidigt erkännande i fråga om bedömning av överensstämmelse liksom en förbättring av moldavisk produktkvalitet.

2. I detta syfte skall parterna

- främja lämpligt samarbete med organisationer och institutioner som är specialiserade på dessa områden,
- främja användning av gemenskapens tekniska föreskrifter och av europeiska standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
- tillåta erfarenhetsutbyte och teknisk information på området för kvalitetsstyrning.

ARTIKEL 56

Gruvdrift och råvaror

1. Parterna skall eftersträva ökade investeringar och handel avseende gruvdrift och råvaror.
2. Samarbetet skall koncentreras på följande områden:
  - Utbyte av information om framtidsutsikterna inom gruvdriftssektorn och sektorn för icke-järnhaltiga metaller.
  - Fastställande av rättsliga ramar för samarbetet.
  - Handelsfrågor.
  - Utveckling av lagstiftning och andra åtgärder på miljöskyddsområdet.
  - Utbildning.
  - Säkerhet inom gruvindustrin.

ARTIKEL 57

Samarbete inom vetenskap och teknik

1. Parterna skall främja bilateralt samarbete inom civil vetenskaplig forskning och teknisk utveckling (FTU) på grundval av principen om ömsesidig nytta och, med hänsyn till tillgängliga resurser, ge lämplig tillgång till sina respektive program, med beaktande av lämpliga nivåer för ett effektivt skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.
2. Det vetenskapliga och tekniska samarbetet skall omfatta
  - utbyte av vetenskaplig och teknisk information,
  - gemensamma FTU-verksamheter,
  - program för utbildning och rörlighet för vetenskapsmän, forskare och tekniker som är engagerade i FTU på båda sidor.

Om ett sådant samarbete sker i form av verksamhet som inbegriper utbildning och/eller yrkesutbildning bör det genomföras i enlighet med bestämmelserna i artikel 58.

Parterna kan på grundval av ömsesidig överenskommelse samarbeta på andra sätt inom vetenskap och teknik.

Vid genomförande av detta samarbete skall särskild uppmärksamhet ägnas omplacering av vetenskapsmän, ingenjörer, forskare och tekniker som är eller har varit sysselsatta med forskning om och/eller produktion av massförstörelsevapen.

3. Det samarbete som avses i denna artikel skall genomföras under särskilda former som skall förhandlas och avslutas i enlighet med de förfaranden som vardera parten antar och som bland annat skall innehålla lämpliga föreskrifter för skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

ARTIKEL 58

Utbildning och yrkesutbildning

1. Parterna skall samarbeta i syfte att höja den allmänna utbildningsnivån och yrkeskompetensen i Moldova, både inom de offentliga och privata sektorerna.
2. Samarbetet skall särskilt inriktas på följande områden:
  - Modernisering av de högre utbildningssystemen i Moldova, inbegripet system för certifiering av högskolor och examensbevis för högre utbildningar.
  - Utbildning av chefer inom den offentliga och den privata sektorn och tjänstemän inom prioriterade områden, som skall fastställas.

SÖ 1998: 70

- Samarbete mellan utbildningsinstitutioner samt mellan utbildningsinstitutioner och företag.
  - Rörlighet för lärare, akademiker, administratörer, unga vetenskapsmän och forskare samt ungdomar.
  - Främjande av undervisning i europeiska studier vid lämpliga institutioner.
  - Undervisning i gemenskapens språk.
  - Högre studier för konferenstolkar.
  - Journalistutbildning.
  - Utbildning av handledare.
3. Den ena partens eventuella deltagande i den andra partens olika utbildnings- och yrkesutbildningsprogram kan övervägas i enlighet med parternas respektive förfaranden, och när det är lämpligt kan institutionella ramar och samarbetsplaner som bygger på Moldovas deltagande i gemenskapens TEMPUS-program därefter fastställas.

ARTIKEL 59

Jordbruket och den agroindustriella sektorn

Ändamålet med samarbetet inom detta område skall vara att fullfölja jordbruksreformen, att modernisera, privatisera och omstrukturera jordbruket, den agroindustriella sektorn och tjänstesektorn i Moldova, att utveckla hemmamarknaden och den utländska marknaden för moldaviska produkter, under förhållanden som tryggar skyddet av miljön, och med beaktande av nödvändigheten att förbättra tillförlitligheten i livsmedelstillgången. Parterna skall också inrikta sig på den efter hand tilltagande tillnärmningen av moldaviska standarder till gemenskapens tekniska föreskrifter om industri- och jordbruksprodukter, inbegripet hygienkrav och växtskyddsnormer.

ARTIKEL 60

Energi

1. Samarbetet skall ske enligt marknadsekonomins principer och enligt Europeiska energistadgan mot bakgrund av en efter hand tilltagande integrering av energimarknaderna i Europa.

SÖ 1998: 70

2. Samarbetet skall bland annat omfatta följande:
  - Miljöeffekter av energiproduktion, energiförsörjning och energikonsumtion för att hindra eller minimera miljöskador till följd av sådana verksamheter.
  - Förbättring av kvaliteten på och tillgången till energi, inklusive diversifiering i fråga om leverantörer, på ett ekonomiskt och miljömässigt riktigt sätt.
  - Formulering av en energipolitik.
  - Förbättring av företagsledningen och regleringen av energisektorn på ett sätt som är förenligt med marknadsekonomins principer.
  - Införande av en rad institutionella, rättsliga, skattemässiga och andra villkor som är nödvändiga för att främja ökad handel med och investeringar i energi.
  - Främjande av energibesparingar och energieffektivitet.
  - Modernisering, utveckling och diversifiering av energiinfrastrukturen.
  - Förbättring av energitekniken vid försörjning och konsumtion i slutledet inom alla energislag.
  - Företagslednings- och teknikutbildning inom energisektorn.

ARTIKEL 61

Miljö

1. Mot bakgrund av Europeiska energistadgan och deklarationen vid Luzernkonferensen 1993 skall parterna utveckla och stärka samarbetet rörande miljö och folkhälsa.
2. Samarbetet skall inriktas på att bekämpa försämringen av miljön och särskilt på följande:
  - Effektiv övervakning av föroreningsnivåerna och bedömning av miljön; system för information om miljötilståndet.
  - Bekämpning av lokala, regionala och gränsöverskridande föroreningar av luft och vatten.
  - Ekologisk återuppbyggnad.
  - En hållbar, effektiv och miljömässigt effektiv produktion och användning av energi.
  - Säkerhet vid industrianläggningar.
  - Klassificering och säker hantering av kemikalier.

SÖ 1998: 70

- Vattenkvalitet.
- Avfallsminskning, återvinning och säkert bortskaflande, genomförande av Baselkonventionen.
- Jordbrukets miljöpåverkan, jorderosion och kemiska föroreningar.
- Skydd av skogarna.
- Bevarande av biologisk mångfald, skyddade områden och en hållbar användning och förvaltning av de biologiska resurserna.
- Fysisk planering, inbegripet byggnads- och tätortsplanering.
- Användning av ekonomiska och skattemässiga styrmedel.
- Globala klimatförändringar.
- Miljöutbildning och miljömedvetenhet.
- Genomförande av Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang.

3. Samarbetet skall ske särskilt genom
- planering inför olyckor och andra nödsituationer,
  - utbyte av information och experter, inbegripet information som avser och experter som är verksamma på området för överföring av ren teknik och en säker och miljömässigt riktig användning av biotekniken,
  - gemensam forskningsverksamhet,
  - förbättring av lagstiftningen för att denna skall närma sig nivån inom gemenskapen,
  - samarbete på regional nivå, inbegripet samarbete inom ramen för Europeiska miljöbyrå och på internationell nivå,
  - utveckling av strategier, särskilt med avseende på globala frågor och klimatfrågor och även i syfte att uppnå en hållbar utveckling,
  - miljökonsekvensundersökningar.

ARTIKEL 62

Transporter

1. Parterna skall utveckla och stärka sitt samarbete på transportområdet.

SÖ 1998: 70

2. Detta samarbete skall bland annat inriktas på att omstrukturera och modernisera transportsystemen och transportnäten i Moldova och att utveckla och i lämpliga fall säkerställa att transportsystemen är kompatibla i syfte att uppnå ett mer globalt transportsystem.

Detta samarbete skall bland annat omfatta följande:

- Modernisering av förvaltning och drift av vägtransporter, järnvägar, hamnar och flygplatser.
- Modernisering och utveckling av infrastrukturen i fråga om järnvägar och vattenvägar, vägar, hamnar, flygplatser och luftfart, inbegripet modernisering av stora vägar av gemensamt intresse och de transeuropeiska förbindelserna för dessa transportmedel.
- Främjande och utveckling av kombinerade transporter.
- Främjande av gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram.
- Förberedelse av lagstiftning och institutionella ramar för utveckling och genomförande av program, inbegripet privatisering av transportsektorn.

ARTIKEL 63

Posttjänster och telekommunikation

Inom ramen för sina respektive befogenheter och behörigheter skall parterna utvidga och stärka samarbetet på följande områden:

- Utarbetande av politik och riktlinjer för att utveckla telekommunikationssektorn och sektorn för posttjänster.
- Utveckling av principer för avgiftspolitik och försäljning inom sektorn för telekommunikation och sektorn för posttjänster.
- Uppmuntra utvecklingen av projekt i fråga om telekommunikation och posttjänster och locka till sig investerare.
- Höja effektiviteten och kvaliteten i tillhandahållandet av telekommunikation och posttjänster, bland annat genom att liberalisera verksamheterna inom delsektorer.
- Avancerad tillämpning av telekommunikationer, särskilt på området för elektronisk överföring av pengar.
- Förvaltning av telekommunikationer och optimering av dessa.
- En lämplig föreskriftsgrund för tillhandahållande av telekommunikationer och posttjänster och för användning av radiofrekvensspektrum.
- Utbildning på området för telekommunikation och posttjänster för verksamhet på marknadens villkor.

ARTIKEL 64

Finansiella tjänster

Samarbetet skall särskilt inriktas på att underlätta Moldovas deltagande i över hela världen godkända system för ömsesidig betalningar. Det tekniska biståndet skall koncentreras på följande:

- Utveckling av banktjänster och finansiella tjänster, utveckling av en gemensam kreditmarknad, Moldovas deltagande i ett över hela världen godkänt system för ömsesidiga betalningar.
- Utveckling av Moldovas skattesystem och skatteinstitutioner samt utbyte av erfarenheter och utbildning av personal i skattefrågor.
- Utveckling av försäkringstjänster i syfte att bland annat skapa gynnsamma villkor för gemenskapsföretags deltagande i upprättande av samriskprojekt inom försäkringssektorn i Moldova samt utveckling av exportkreditförsäkring.

Detta samarbete skall särskilt bidra till att främja utvecklingen av relationerna mellan Moldova och medlemsstaterna inom sektorn för finansiella tjänster.

ARTIKEL 65

Peningtpolitik

På begäran av de moldaviska myndigheterna skall gemenskapen lämna tekniskt bistånd avsett att stödja Moldovas ansträngningar att stärka sitt monetära system, slutligen uppnå att dess valuta blir konvertibel och att gradvis anpassa sin politik till det europeiska monetära systemets politik. Detta kommer att innebära utbyte av synpunkter i fråga om principerna för och funktionen hos det europeiska monetära systemet.

ARTIKEL 66

Peningtvätt

1. Parterna är överens om nödvändigheten av insatser och samarbete i syfte att hindra att deras finansiella system utnyttjas för att tvätta intäkter från brottslig verksamhet, särskilt narkotikabrott.
2. Samarbetet på detta område skall omfatta administrativt och tekniskt bistånd i syfte att upprätta lämpliga normer riktade mot penningtvätt som motsvarar de normer som antagits av gemenskapen och internationella fora på detta område, inbegripet Finansiella aktionsgruppen (FATF).

ARTIKEL 67

Regional utveckling

1. Parterna skall stärka samarbetet sinsemellan i fråga om regional utveckling och fysisk planering.
2. I detta syfte skall de främja informationsutbyte mellan myndigheter på nationell, regional och lokal nivå om regionalpolitik och fysisk planering och om metoder för att utforma regionalpolitiken, med särskild tonvikt på utveckling av mindre gynnade områden.

De skall också uppmuntra direkta kontakter mellan respektive regioner och offentliga organisationer som ansvarar för regional utvecklingsplanering, bland annat i syfte att utbyta metoder och sätt att främja regional utveckling.

ARTIKEL 68

Samarbete rörande sociala frågor

1. Med avseende på hälsa och säkerhet skall parterna utveckla ett samarbete i syfte att förbättra skyddsnivån för arbetstagares hälsa och säkerhet.

Samarbetet skall särskilt omfatta

- utbildning och yrkesutbildning rörande hälso- och säkerhetsfrågor med särskild tonvikt på högriskverksamheter,
- utveckling och främjande av förebyggande åtgärder för att bekämpa arbetsrelaterade sjukdomar och andra sjukdomar som har samband med arbetet,

- förhindrande av stora olyckor och hantering av giftiga kemikalier,
  - forskning för att utveckla kunskapsbasen i fråga om arbetsmiljön och arbetstagarnas hälsa och säkerhet.
2. Med avseende på sysselsättningen skall samarbetet särskilt omfatta tekniskt bistånd till
- optimering av arbetsmarknaden,
  - modernisering av arbetsförmedling och yrkesvägledning,
  - planering och ledning av omstruktureringsprogrammen,
  - främjande av utveckling av lokal sysselsättning,
  - informationsutbyte om program för flexibla anställningsförhållanden, inbegripet program som stimulerar eget företagande och främjar entreprenörskap.
3. Parterna skall ägna särskild uppmärksamhet åt samarbete på området för socialt skydd vilket bland annat skall omfatta samarbete vid planering och genomförande av sociala skyddsreformer i Moldova.

Dessa reformer skall inriktas på att i Moldova utveckla metoder för ett socialt skydd som lämpar sig för en marknadsekonomi och som skall omfatta alla typer av social trygghet.

ARTIKEL 69

Turism

Parterna skall öka och utveckla samarbetet som skall omfatta följande:

SÖ 1998: 70

- Att underlätta för turistnäringen.
- Samarbete mellan officiella turistorgan.
- Ökning av informationsutbytet.
- Överföring av know-how.
- Undersökning av möjligheterna till gemensam verksamhet.
- Utbildning med inriktning på utveckling av turismen.

ARTIKEL 70

Små och medelstora företag

1. Parterna skall inrikta sig på att utveckla och stärka små och medelstora företag och främja samarbete mellan dessa i gemenskapen och Moldova.
2. Samarbetet skall omfatta tekniskt bistånd, särskilt på följande områden:
  - Utveckling av ramlagstiftning för små och medelstora företag.
  - Utveckling av lämplig infrastruktur (ett organ som stöder små och medelstora företags kommunikationer, bistånd vid skapandet av en fond för små och medelstora företag).
  - Utveckling av forskarbyar.

ARTIKEL 71

Information och kommunikation

Parterna skall stödja utvecklingen av moderna metoder för informationsbehandling, inbegripet media, och stimulera ett effektivt ömsesidigt informationsutbyte. Företråde skall ges program som inriktas på grundläggande information om gemenskapen och Moldova till allmänheten, om möjligt inklusive ömsesidig tillgång till databaser, varvid den immateriella äganderätten skall respekteras fullt ut.

ARTIKEL 72

Konsumentskydd

Parterna skall inleda ett nära samarbete, som syftar till att uppnå överensstämmelse mellan deras respektive system för konsumentskydd. Detta samarbete kan omfatta informationsutbyte om lagstiftningsarbete och institutionella reformer, upprättande av bestående system för ömsesidig information om farliga produkter, förbättring av information till konsumenter särskilt om priser, produkttegenskaper och erbjudna tjänster, utveckling av utbyte mellan företrädare för konsumentintressen, ökning av överensstämmelsen mellan parternas respektive konsumentskyddspolitik samt anordnande av seminarier och utbildningsperioder.

ARTIKEL 73

Tullverksamhet

1. Syftet med samarbetet skall vara att garantera att alla de bestämmelser följs som är planerade att antas i fråga om handel och god handelssed för att uppnå en tillnärming av Moldovas tullsystem med gemenskapens.
2. Samarbetet skall särskilt omfatta följande:
  - Informationsutbyte.
  - Förbättrade arbetsmetoder.
  - Införande av Kombinerade nomenklaturen och det administrativa enhetsdokumentet.
  - Samtrafikförmåga mellan transiteringssystemen i gemenskapen och Moldova.
  - Förenkling av inspektioner och formaliteter vid varutransport.
  - Stöd för att införa moderna tullinformationssystem.
  - Anordnande av seminarier och utbildningstillfällen.
3. Utan att det påverkar det ytterligare samarbetet enligt detta avtal, särskilt enligt artikel 76, skall ömsesidigt bistånd mellan parternas förvaltningsmyndigheter lämnas i tullfrågor i enlighet med bestämmelserna i det protokoll som är fogat till detta avtal.

ARTIKEL 74

Statistiksamarbete

Samarbetet skall inriktas på att utveckla ett effektivt statistiksystem för att tillhandahålla pålitlig statistik, som krävs för att stödja och övervaka den ekonomiska reformprocessen, och bidra till utvecklingen av privat företagsamhet i Moldova.

Parterna skall särskilt samarbeta inom följande områden:

Anpassning av Moldovas statistiksystem till internationella metoder och standarder samt till internationell klassificering.

Utbyte av statistiska uppgifter.

Tillhandahållande av nödvändiga statistiska makro- och mikroekonomiska uppgifter för att genomföra och förvalta ekonomiska reformer.

Gemenskapen skall bidra till detta genom att lämna tekniskt bistånd till Moldova.

ARTIKEL 75

Ekonomi

Parterna skall underlätta genomförandet av ekonomiska reformer och samordningen av sin ekonomiska politik genom samarbete för att förbättra förståelsen av de grundläggande

SÖ 1998: 70

principerna för respektive parts ekonomi liksom av modellen för och genomförandet av den ekonomiska politiken i marknadsekonomier. I detta syfte skall parterna utbyta information om makroekonomiska resultat och utsikter.

Gemenskapen skall lämna tekniskt bistånd i avsikt att

- genom expertrådgivning och tekniskt bistånd hjälpa Moldova att genomföra ekonomiska reformer,
- uppmuntra samarbete mellan ekonomer i syfte att påskynda överföring av know-how för att utforma ekonomiska riktlinjer och ombesörja stor spridning av forskningsresultat med betydelse för dessa.

ARTIKEL 76

Narkotika

Inom ramen för sina respektive befogenheter och behörigheter skall parterna samarbeta för att öka effektiviteten av politik och åtgärder för att bekämpa olaglig framställning, tillhandahållande av och handel med narkotika och psykotropa ämnen, inbegripet förhindrande av spridning av prekursorer, liksom åtgärder för att förhindra eller minska efterfrågan på droger. Samarbetet inom detta område skall grundas på ömsesidigt samråd och nära samordning mellan parterna om mål och åtgärder inom olika narkotikarelaterade områden.

AVDELNING VIII

KULTURELLT SAMARBETE

ARTIKEL 77

Parterna åtar sig att främja, uppmuntra och underlätta kulturellt samarbete. När det är lämpligt får gemenskapens program för kulturellt samarbete eller programmen i en eller flera medlemsstater omfattas av samarbetet och ytterligare verksamhet av ömsesidigt intresse får utvecklas.

AVDELNING IX

FINANSIELLT SAMARBETE

ARTIKEL 78

I syfte att uppnå målen i detta avtal och i enlighet med artiklarna 79, 80 och 81 skall Moldova åtnjuta tillfälligt finansiellt bistånd från gemenskapen genom tekniskt bistånd i form av bidrag för att påskynda den ekonomiska omvandlingsprocessen i Moldova.

ARTIKEL 79

Detta finansiella bistånd skall omfattas av TACIS-programmet såsom föreskrivs i tillämplig gemenskapsförordning från rådet.

ARTIKEL 80

Målen och områdena för gemenskapens finansiella bistånd skall fastställas i ett vägledande program som avspeglar vilka prioriteringar som parterna skall komma överens om med beaktande av Moldovas behov, sektoriella absorptionsförmåga och reformframsteg. Parterna skall underrätta samarbetsrådet om detta.

ARTIKEL 81

För att göra det möjligt att utnyttja de tillgängliga resurserna på bästa möjliga sätt skall parterna säkerställa att gemenskapens bidrag i form av tekniskt bistånd lämnas i nära samordning med bidrag från andra källor som till exempel medlemsstaterna, andra länder och internationella organisationer som Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling liksom Förenta nationernas utvecklingsorgan (UNDP) och IMF.

AVDELNING X

INSTITUTIONELLA OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SAMT SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 82

Ett samarbetsråd som skall övervaka genomförandet av detta avtal inrättas härmed. Det skall sammanträda på ministernivå en gång om året. Det skall granska alla större frågor som uppkommer inom ramen för detta avtal och alla andra bilaterala eller internationella frågor av ömsesidigt intresse i syfte att uppnå målen i detta avtal. Samarbetsrådet får också lämna lämpliga rekommendationer genom överenskommelse mellan de två parterna.

ARTIKEL 83

1. Samarbetsrådet skall bestå av Europeiska unionens råds medlemmar och ledamöter av Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och av ledamöter av Moldovas regering, å andra sidan.
2. Samarbetsrådet skall fastställa sin arbetsordning.
3. Ordförandeposten i samarbetsrådet skall växelvis innehas av en företrädare för gemenskapen och en företrädare för Moldovas regering.

ARTIKEL 84

1. Samarbetsrådet skall när det utför sina uppgifter biträddas av en samarbetskommitté, som skall bestå av företrädare för Europeiska unionens råds medlemmar och för ledamöter av Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och av företrädare för Moldovas regering, å andra sidan, normalt tjänstemän på hög nivå. Ordförandeposten i samarbetskommittén skall växelvis innehas av gemenskapen och Moldovas regering.

Samarbetsrådet skall i sin arbetsordning fastställa samarbetskommitténs uppgifter, som skall omfatta att förbereda samarbetsrådets möten, samt hur kommittén skall arbeta.

2. Samarbetsrådet får delegera hela eller delar av sina befogenheter till samarbetskommittén i syfte att åstadkomma kontinuitet mellan samarbetsrådets möten.

ARTIKEL 85

Samarbetsrådet får besluta att inrätta andra kommittéer eller organ, som kan biträda rådet vid utförandet av dess uppgifter, och skall fastställa sammansättningen av dessa kommittéer eller organ, deras uppgifter och hur de skall arbeta.

ARTIKEL 86

När en fråga som uppkommer inom ramen för detta avtal undersöks i förhållande till en bestämmelse som hänvisar till en artikel i GATT, skall samarbetsrådet i största möjliga utsträckning beakta den tolkning som de avtalsslutande parterna i GATT vanligen ger artikeln i GATT.

ARTIKEL 87

En parlamentarisk samarbetskommitté inrättas härmed. Den skall vara en mötesplats och ett forum för åsiktsutbyte mellan ledamöter av Moldovas parlament och av Europaparlamentet. Den skall sammanträda vid tillfällen som den själv bestämmer.

ARTIKEL 88

1. Den parlamentariska samarbetskommittén skall bestå av ledamöter av Europaparlamentet, å ena sidan, och av ledamöter av Moldovas parlament, å andra sidan.
2. Den parlamentariska samarbetskommittén skall fastställa sin arbetsordning.
3. Den parlamentariska samarbetskommittén skall som ordförande växelvis ha en ledamot av Europaparlamentet respektive en ledamot av Moldovas parlament i enlighet med de bestämmelser som skall fastställas i dess arbetsordning.

ARTIKEL 89

Den parlamentariska samarbetskommittén får begära relevant information från samarbetsrådet om genomförande av detta avtal, varvid samarbetsrådet skall tillhandahålla kommittén den begärda informationen.

Den parlamentariska samarbetskommittén skall underrättas om samarbetsrådets rekommendationer.

Den parlamentariska samarbetskommittén får lämna rekommendationer till samarbetsrådet.

ARTIKEL 90

1. Vardera parten åtar sig att inom ramen för detta avtal säkerställa att den andra partens fysiska och juridiska personer utan diskriminering, jämfört med dess egna medborgare, har tillgång till parternas behöriga domstolar och administrativa organ för att kunna försvara sina rättigheter till person och egendom, inbegripet sådana rättigheter som rör immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.
2. Inom ramen för sina respektive befogenheter och behörigheter
  - skall parterna främja, att sådana tvister som uppstår vid kommersiella transaktioner och samarbetstransaktioner mellan ekonomiska aktörer i gemenskapen och i Moldova avgörs genom skiljedom,

- är parterna ense om att när en tvist hänskjuts till skiljedomsförfarande, vardera parten i tvisten, om inte annat föreskrivs i bestämmelserna för den skiljedomstol som parterna valt, får välja sin egen skiljedomare, oberoende av dennes nationalitet, och att den tredje skiljedomaren, som skall vara ordförande, eller den enda skiljedomaren, får vara medborgare i ett tredje land,
- kommer parterna att rekommendera sina ekonomiska aktörer att i samförstånd välja vilken lag som skall tillämpas på deras avtal,
- skall parterna uppmuntra till att det skiljedomsförfarande som utarbetats av Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt (Uncitral) används och att skiljedomsförfarandet äger rum i något forum i en stat som undertecknat Konventionen om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, undertecknad i New York den 10 juni 1958.

ARTIKEL 91

Inget i detta avtal får hindra en part från att vidta sådana åtgärder

- a) som den anser nödvändiga för att förhindra utlämning av sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen,
- b) som har samband med tillverkning av eller handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel, eller med sådan forskning, utveckling eller tillverkning som är oundgänglig för försvarsändamål, förutsatt att sådana åtgärder inte försämrar konkurrensvillkoren för produkter som inte är avsedda för specifikt militära ändamål,

SÖ 1998: 70

- c) som den anser nödvändiga för sin egen säkerhet vid allvarliga inre störningar, som påverkar upprätthållande av lag och ordning, i händelse av krig eller allvarlig internationell spänning, som innebär krigsfara eller för att fullgöra de skyldigheter den har tagit på sig för att bevara fred och internationell säkerhet, eller
- d) som den anser nödvändiga för att kunna leva upp till sina internationella förpliktelser och åtaganden med avseende på kontroll av industrivaror och industriteknik med dubbla användningsområden.

ARTIKEL 92

På de områden som omfattas av detta avtal och utan att det påverkar någon specialbestämmelser i detta, skall

- de förfaranden som tillämpas av Moldova i fråga om gemenskapen inte ge upphov till någon diskriminering mellan medlemsstaterna, deras medborgare eller bolag,
- de förfaranden som tillämpas av gemenskapen i fråga om Moldova inte ge upphov till diskriminering mellan medborgare i Moldova eller moldaviska bolag.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte påverka parternas rätt att tillämpa relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning på skattebetalare som inte befinner sig i identiska situationer vad gäller hemvist.

ARTIKEL 93

1. Var och en av de två parterna får till samarbetsrådet hänskjuta eventuella tvister om tolkning eller tillämpning av detta avtal.
2. Samarbetsrådet får avgöra tvisten genom att utfärda rekommendationer.
3. Om det inte är möjligt att avgöra tvisten i enlighet med punkt 2, får någondera parten underrätta den andra om att den utsett en förlikningsman, varefter den andra parten måste utse en andra förlikningsman inom två månader. Vid tillämpningen av detta förfarande, skall gemenskapen och medlemsstaterna anses vara part i tvisten.

Samarbetsrådet skall utse en tredje förlikningsman.

Förlikningsmännens rekommendationer skall antas genom majoritetsbeslut. Sådana rekommendationer skall inte vara bindande för parterna.

ARTIKEL 94

Parterna är ense om att på begäran av endera parten snarast via lämpliga kanaler samråda om eventuella frågor som rör tolkning eller genomförande av detta avtal och andra relevanta aspekter på förhållandet mellan parterna.

Bestämmelserna i denna artikel får inte på något sätt påverka eller hindra tillämpningen av artiklarna 17, 18, 93 och 99.

ARTIKEL 95

Den behandling som enligt detta avtal ges Moldova skall inte i något fall vara mer gynnsam än den behandling som medlemsstaterna ger varandra.

ARTIKEL 96

I detta avtal avses med *parter* Moldova, å ena sidan, och gemenskapen eller medlemsstaterna, eller gemenskapen och medlemsstaterna, i enlighet med deras respektive befogenheter, å andra sidan.

ARTIKEL 97

I den utsträckning frågor som omfattas av detta avtal även omfattas av Europeiska energistadgefördraget och protokollen till detta, skall det fördraget och de protokollen från ikraftträdandet tillämpas på sådana frågor men endast i den utsträckning sådan tillämpning föreskrivs där.

ARTIKEL 98

Detta avtals sluts för en inledande period om tio år. Detta avtal skall automatiskt förnyas från år till år under förutsättning att ingendera parten ger den andra parten skriftlig underrättelse om uppsägning av detta avtal senast sex månader innan det upphör att gälla.

ARTIKEL 99

1. Parterna skall vidta sådana allmänna eller särskilda åtgärder som är nödvändiga för att de skall kunna uppfylla sina åtaganden enligt detta avtal. De skall se till att de syften som fastställs i detta avtal uppnås.

2. Om någondera parten anser att den andra parten har underlåtit att uppfylla ett åtagande enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder. Dessförinnan skall den, utom i särskilt brådskande fall, till samarbetsrådet överlämna all relevant information som behövs för en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en lösning som parterna kan godta.

Vid valet av dessa åtgärder skall sådana åtgärder prioriteras som minst rubbar detta avtals funktion. Dessa åtgärder skall genast anmälas till samarbetsrådet om den andra parten begär det.

ARTIKEL 100

Bilagorna I, II, III, IV och V skall tillsammans med protokollet utgöra en integrerad del av detta avtal.

ARTIKEL 101

Till dess att motsvarande rättigheter för enskilda och ekonomiska aktörer har uppnåtts i enlighet med detta avtal, får avtalet inte påverka rättigheter som tillförsäkras dem genom befintliga avtal som är bindande för en eller flera medlemsstater, å ena sidan, och Moldova, å andra sidan, utom inom de områden som omfattas av gemenskapens behörighet och utan att det påverkar det påverkar de skyldigheter för medlemsstaterna som följer av detta avtal inom områden som omfattas av deras behörighet.

ARTIKEL 102

Detta avtal skall tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Europeiska kol- och stål gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen tillämpas och på de villkor som fastställs i de fördragen och, å andra sidan, på Moldovas territorium.

ARTIKEL 103

Generalsekretären för Europeiska unionens råd skall vara depositarie för detta avtal.

ARTIKEL 104

Detta avtal är upprättat i ett original på danska, engelska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, tyska och moldaviska språken, vilka samtliga texter är lika giltiga, och det skall deponeras hos generalsekretären för Europeiska unionens råd.

ARTIKEL 105

Detta avtal skall godkännas av parterna i enlighet med deras respektive förfaranden.

Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månaden som följer efter den dag då parterna anmäler till generalsekretären för Europeiska unionens råd att de förfaranden som avses i första stycket har avslutats.

Vid ikraftträdandet, och vad gäller relationerna mellan Moldova och gemenskapen, skall detta avtal ersätta avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen, Europeiska atomenergigemenskapen och Socialistiska Rådsrepublikernas union om handel och ekonomiskt och kommersiellt samarbete som undertecknades i Bryssel den 18 december 1989.

ARTIKEL 106

Om, i avvaktan på att de förfaranden som är nödvändiga för detta avtals ikraftträdande avslutas, bestämmelserna i vissa delar av detta avtal år 1994 skulle sättas i kraft genom ett interimsavtal mellan gemenskapen och Moldova, är parterna överens om att uttrycket "dagen för avtalets ikraftträdande" skall avse den dag då interimsavtalet träder i kraft.

Förteckning över bifogade handlingar

- Bilaga I   Vägledande förteckning över de fördelar som Moldova beviljar de oberoende staterna i enlighet med artikel 10.3
- Bilaga II   Undantagsåtgärder som avviker från bestämmelserna i artikel 13
- Bilaga III   Konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt till vilka hänvisning sker i artikel 49.2
- Bilaga IV   Gemenskapens förbehåll i enlighet med artikel 29.1 b)
- Bilaga V   Moldovas förbehåll i enlighet med artikel 29.2 a)

Protokoll om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor.

Vägledande förteckning över de förmåner som Moldova beviljar de oberoende staterna i enlighet med artikel 10.3.

1. Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Ryssland, Tadzjikistan, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan, Vitryssland.

Inga importavgifter tillämpas.

Inga exportavgifter tillämpas på varor som levereras enligt clearingavtal och mellanstatliga avtal inom de kvantiteter som anges i de avtalen.

Ingen mervärdesskatt tillämpas på export och import. Inga accisavgifter tillämpas på export.

Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Ryssland, Tadzjikistan, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan, Vitryssland: Exportkvoter för leveranser av produkter enligt årliga mellanstatliga handels- och samarbetsavtal öppnas på samma sätt som för leveranser för statens behov.

2. Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Ryssland, Tadzjikistan, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan, Vitryssland.

Betalningar får göras i dessa länders nationella valutor eller i vilken annan valuta som helst som accepteras av Moldova eller dessa länder.

SÖ 1998: 70

Armenien, Estland, Georgien, Kazakstan, Litauen, Turkmenistan, Ukraina, Vitryssland – särskilt system för icke-kommersiell verksamhet, inbegripet betalningar till följd av sådan verksamhet.

3. Armenien, Estland, Georgien, Kazakstan, Litauen, Turkmenistan, Ukraina, Vitryssland – särskilt system för löpande betalningar.
  4. Armenien, Estland, Georgien, Kazakstan, Litauen, Turkmenistan, Ukraina, Vitryssland – särskilt prissystem i handeln med vissa råvaror och halvfabrikat.
  5. Armenien, Estland, Georgien, Kazakstan, Litauen, Turkmenistan, Ukraina, Vitryssland – särskilda transitvillkor.
  6. Armenien, Estland, Georgien, Kazakstan, Litauen, Turkmenistan, Ukraina, Vitryssland – särskilda villkor för tullförfaranden.
-

Undantagsåtgärder som avviker från bestämmelserna i artikel 13

1. Undantagsåtgärder som avviker från bestämmelserna i artikel 13 får vidtas av Moldova i form av kvantitativa restriktioner på icke-diskriminerande grund.
2. Dessa åtgärder får endast avse nyetablerade industrier eller vissa sektorer som genomgår omstrukturering eller konfronteras med allvarliga svårigheter, särskilt om dessa svårigheter orsakar betydande sociala problem.
3. Totalvärdet för import av de produkter som omfattas av dessa åtgärder får inte överstiga 15 % av den totala importen från gemenskapen det sista året före införandet av sådana kvantitativa restriktioner för vilket statistik finns tillgänglig.

Dessa bestämmelser får inte kringgås genom ökat tullskydd för de berörda importerade varorna.

4. Dessa åtgärder får endast tillämpas under en övergångsperiod, som utgår den 31 december 1998 om inte parterna överenskommer om annat, eller när Moldova blir avtalslutande part i GATT, beroende på vilket som inträffar först.

SÖ 1998: 70

5. Moldova skall informera samarbetsrådet om varje åtgärd som landet avser att vidta enligt denna bilaga, och på begäran av gemenskapen skall samråd hållas i samarbetsrådet om sådana åtgärder och de sektorer som dessa avser innan de träder i kraft.
-

Konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt till vilka
hänvisning sker i artikel 49.2

1. Artikel 49.2 rör följande multilaterala konventioner:
  - Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Parisakten, 1971).
  - Internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag (Rom 1961).
  - Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (Madrid, 1989).
  - Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken (Genève, 1977; ändrad 1979).
  - Internationella konventionen om skydd för växtförädlingsprodukter (UPOV) (Genèveakten, 1991).

2. Samarbetsrådet får rekommendera att artikel 49.2 skall gälla andra multilaterala konventioner. Om problem som påverkar handelsvillkoren uppstår på området för immateriell, industriell och kommersiell äganderätt skall samråd genast inledas på begäran av någondera parten i syfte att nå ömsesidigt tillfredsställande lösningar.

SÖ 1998: 70

3. Parterna bekräftar den betydelse de tillmäter de skyldigheter som följer av följande konventioner:
    - Budapestkonventionen om deponering av mikroorganismer för patentändamål (1977; ändrad 1980).
    - Pariskonventionen om industriellt rättsskydd (reviderad i Stockholm, 1967; ändrad 1979).
    - Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (tilläggsakt i Stockholm, 1967; ändrad 1979).
    - Fördraget om patentsamarbete (Washington, 1970; ändrad 1979, reviderad 1984).
  4. Från och med detta avtals ikraftträdande skall Moldova såvitt avser erkännande och skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt bevilja gemenskapsföretag och medborgare i gemenskapens medlemsstater en lika gynnsam behandling som den som Moldova beviljar tredje land enligt bilaterala avtal.
  5. Bestämmelserna i punkt 4 skall inte gälla de förmåner som Moldova beviljar tredje land på en effektiv ömsesidig grund eller de förmåner som Moldova beviljar något annat land i före detta Sovjetunionen.
-

Gemenskapens förbehåll i enlighet med artikel 29.1 b)

Gruvdrift

I vissa medlemsstater får koncession krävas för gruvdrift och mineralrättigheter i fråga om icke-gemenskapskontrollerade bolag.

Fiske

Tillgång till och utnyttjande av de biologiska resurser och fiskevatten som är belägna i de vatten som omfattas av en av gemenskapens medlemsstaters suveränitet eller jurisdiktion begränsas till fiskefartyg som för en av gemenskapens medlemsstaters flagg och som är registrerade inom gemenskapens territorium, om inte annat föreskrivs.

Förvärv av fast egendom

I vissa medlemsstater omfattas icke-gemenskapsföretags förvärv av fast egendom av restriktioner.

Audiovisuella tjänster inbegripet radio

Nationell behandling i fråga om produktion och distribution, inbegripet radiosändningar och andra former av utsändning till allmänheten, kan förbehållas audiovisuella arbeten som uppfyller vissa ursprungskriterier.

SÖ 1998: 70

Telekommunikationstjänster inbegripet mobil- och satellittjänster

Förbehållna tjänster

I vissa medlemsstater är tillträde till marknaden för kompletterande tjänster och infrastrukturer begränsat.

Yrkesmässiga tjänster

Tjänster som är förbehållna fysiska personer som är medborgare i medlemsstaterna. Under vissa förhållanden får dessa personer bilda bolag.

Jordbruk

I vissa medlemsstater är nationell behandling inte tillämplig för icke-gemenskapskontrollerade bolag som önskar åta sig att driva ett jordbruksföretag. Icke-gemenskapskontrollerade bolags förvärv av vingårdar omfattas av anmälan eller om nödvändigt av tillstånd.

Nyhetsbyråtjänster

I vissa medlemsstater finns begränsningar för utländskt ägande i förlag och radio- och televisionsföretag.

Moldovas förbehåll i enlighet med artikel 29.2 a)

Vissa av privatiseringsprocessens aspekter är föremål för villkor eller restriktioner.

Förvärv och försäljning av jordbruksmark och skog.

Organisering av spel, vadslagning, lotterier och liknande aktiviteter.

Banktjänster:

Kravet på minimikapital för ett moldaviskt dotterbolag till ett bolag från tredje land uppgår till två miljoner US-dollar.

**PROTOKOLL
OM ÖMSESIDIGT
ADMINISTRATIVT BISTÅND
MELLAN ADMINISTRATIVA MYNDIGHETER
I TULLFRÅGOR**

ARTIKEL 1

Definitioner

I detta protokoll avses med

- a) *tullagstiftning*: varje lag eller författning som är tillämplig inom parternas territorium och som reglerar import, export, transitering av varor samt tullförfaranden i varje form, häri inbegripet åtgärder i form av förbud, restriktioner och kontroll,
- b) *tullar*: alla tullar, skatter och avgifter som fastställs och uppbärs inom parternas territorier i enlighet med tullagstiftningen, dock med undantag av taxor och avgifter som är begränsade till belopp som motsvarar de ungefärliga kostnaderna för utförda tjänster,
- c) *ansökande myndighet*: en behörig administrativ myndighet som utsetts för detta ändamål av en part och som gör en framställan om bistånd i tullfrågor,
- d) *anmodad myndighet*: en behörig administrativ myndighet som utsetts för detta ändamål av en part och som mottar en framställan om bistånd i tullfrågor,
- e) *överträdelse*: varje brott mot tullagstiftningen liksom varje försök att bryta mot denna.

ARTIKEL 2

Räckvidd

1. Parterna skall, på områden inom sin jurisdiktion, bistå varandra på det sätt och i enlighet med de villkor som fastställs i detta protokoll för att förebygga, upptäcka och utreda överträdelser av denna lagstiftning.
2. Bistånd i tullfrågor i enlighet med detta protokoll skall tillämpas gentemot varje administrativ myndighet hos parterna som är behörig att tillämpa detta protokoll. Det skall inte påverka bestämmelserna om ömsesidigt bistånd i brottsutredningar. Det skall heller inte utan rättsliga myndigheters tillstånd omfatta information, som erhållits på grundval av behörighet som utövas på dessa myndigheters begäran.

ARTIKEL 3

Bistånd efter framställan

1. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten överlämna all relevant information som kan göra det möjligt för denna att säkerställa att tulllagstiftningen tillämpas på ett riktigt sätt, däri inbegripet information om konstaterade eller planerade handlingar som innebär eller kan innebära överträdelse av sådan lagstiftning.

2. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten informera den förstnämnda huruvida varor som har exporterats från den ena partens territorium har importerats i vederbörlig ordning till den andra partens territorium och, när så är lämpligt, också ange vilket tullförfarande som tillämpats på varorna.
3. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten inom ramen för sina lagar vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att övervakning sker av
- a) fysiska eller juridiska personer, om det finns skälig grund att anta att de överträder eller har överträtt tullagstiftningen,
  - b) varurörelser som enligt anmälan möjligen kan leda till överträdelse av tullagstiftningen,
  - c) transportmedel, om det finns skälig grund att anta de har använts, används eller kan komma att användas vid verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen,
  - d) platser där varor finns lagrade på ett sätt som gör att det finns grund för misstanke att de är avsedda för verksamhet som innebär överträdelse av den andra partens tullagstiftning.

ARTIKEL 4

Bistånd på eget initiativ

Parterna skall utan föregående begäran bistå varandra i enlighet med sina lagar och författningar om de anser det nödvändigt för en riktig tillämpning av tullagstiftningen, särskilt när de får information som gäller

- verksamhet som har stritt mot, strider mot eller förefaller att strida mot sådan lagstiftning, och som kan vara av intresse för andra parter,
- nya medel eller metoder som används för att genomföra sådan verksamhet,
- varor som är kända för att vara föremål för brott mot tullagstiftningen.

ARTIKEL 5

Överlämnande/meddelande

På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten i enlighet med sin lagstiftning vidta alla nödvändiga åtgärder för att till mottagare som är bosatta eller etablerade inom dess territorium

- överlämna alla handlingar,
- meddela alla beslut,

som omfattas av detta protokoll. I sådana fall är artikel 6.3 tillämplig såvitt gäller själva framställan.

ARTIKEL 6

Biståndsframställningens form och innehåll

1. Framställningar enligt detta protokoll skall göras skriftligen. De skall åtföljas av de handlingar som är nödvändiga för att begäran skall kunna bifallas. I brådskande fall kan muntliga framställningar godtas, men de måste genast bekräftas skriftligen.
2. Framställningar i enlighet med punkt 1 i denna artikel skall innehålla följande information:
  - a) den ansökande myndighet som gör framställningen,
  - b) den begärda åtgärden,
  - c) föremålet för och skälet till framställningen,
  - d) de lagar, regler och andra rättsliga element som berörs,
  - e) så exakta och fullständiga uppgifter som möjligt om de fysiska eller juridiska personer som är föremål för utredningen,
  - f) en redogörelse för relevanta uppgifter i saken och för genomförda undersökningar, med undantag för fall som avses i artikel 5.

SÖ 1998: 70

3. Framställningar skall lämnas på något av den anmodade myndighetens officiella språk eller på ett språk som denna kan godta.
4. Om en framställan inte uppfyller de formella kraven, får rättelse eller komplettering begäras; beslut om säkerhetsåtgärder får dock meddelas.

ARTIKEL 7

Handläggning av framställningar

1. För att tillmötesgå en framställan om bistånd skall den anmodade myndigheten, inom ramen för sina befogenheter och tillgängliga resurser gå tillväga som om den handlade för egen räkning eller på begäran av andra myndigheter hos samma part, genom att lämna information som den redan innehar, eller genom att utföra eller låta utföra lämpliga undersökningar. Denna bestämmelse skall även gälla den administrativa avdelning till vilken framställningen har gjorts av denna myndighet, när den senare inte kan handla själv.
2. Framställningar om bistånd skall handläggas i enlighet med den anmodade partens lagar och andra författningar.
3. Vederbörligen bemyndigade tjänstemän hos en part får, med samtycke från den andra berörda parten och på de villkor som den senare ställt, från den anmodade myndigheten eller från någon annan myndighet, för vilken den anmodade myndigheten är ansvarig, erhålla den information om verksamhet, som utgör eller kan utgöra överträdelse av tullagstiftningen, som den ansökande myndigheten behöver för detta protokoll.
4. Tjänstemän hos en part får, med samtycke från den andra berörda parten, och på de villkor som den senare ställt, närvara vid undersökningar som genomförs inom den senares territorium.

ARTIKEL 8

Former för informationsutbyte

1. Den anmodade myndigheten skall meddela den ansökande myndigheten resultaten av undersökningarna genom handlingar, bestyrkta kopior av handlingar, rapporter och liknande.
2. De handlingar som avses i punkt 1 kan ersättas av datoriserad information framställd i valfri form för samma ändamål.

ARTIKEL 9

Undantag från skyldigheten att lämna bistånd

1. Parterna får vägra att lämna bistånd enligt detta protokoll, om biståndet
  - a) sannolikt skulle vara till förfång för suveränitet, allmän ordning, säkerhet eller andra väsentliga intressen, eller
  - b) sannolikt skulle beröra andra valuta- eller skattebestämmelser än dem som rör tullar, eller
  - c) skulle röja industri-, handels- eller yrkeshemligheter.
2. Om den ansökande myndigheten gör en framställan om bistånd som den själv inte skulle kunna tillhandahålla på begäran, skall den framhålla detta i sin framställan. Det åligger då den anmodade myndigheten att avgöra hur framställningen skall behandlas.

3. Om bistånd vägras, skall den ansökande myndigheten utan dröjsmål underrättas om beslutet och om skälen för detta.

ARTIKEL 10

Sekretess

1. Varje uppgift, oavsett form, som meddelas i enlighet med detta protokoll skall vara konfidentiell. Uppgifterna skall omfattas av officiell sekretess och åtnjuta det skydd som gäller för likartade uppgifter enligt tillämplig lagstiftning hos den part som mottog dem och enligt motsvarande bestämmelser som gäller för gemenskapens institutioner.
2. Personuppgifter skall inte meddelas om det finns skälig grund att anta att överföringen eller användningen av de meddelade uppgifterna skulle strida mot den ena partens grundläggande rättsprinciper, särskilt om det på ett orättmätigt sätt skulle vara till den berörda personens nackdel. På begäran skall den mottagande parten informera den part som tillhandahåller uppgifterna om hur den tillhandahållna informationen utnyttjas och om vilka resultat som uppnås.
3. Personuppgifter får endast meddelas till tullmyndigheter och, när det behövs för åtalsändamål, till åklagarmyndigheter och domstolar. Andra personer eller myndigheter får ta emot sådana uppgifter endast efter tillstånd från den myndighet som tillhandahåller uppgifterna.
4. Den part som tillhandahåller uppgifterna skall kontrollera att de uppgifter som kommer att meddelas är riktiga. Om det förefaller som om de tillhandahållna uppgifterna är oriktiga eller skall tas bort skall den mottagande parten utan dröjsmål underrättas om detta. Den senare skall vara skyldig att utföra rättelsen eller ta bort uppgifterna.

5. Utan att det påverkar bedömningen av fall av stort allmänintresse får den berörda personen på begäran erhålla information om sådana uppgifter som är lagrade på data och om syftet med lagringen.

ARTIKEL 11

Användning av information

1. Erhållen information får uteslutande användas för de ändamål som anges i detta protokoll och får inom vardera parten användas för andra ändamål endast med skriftligt tillstånd från den administrativa myndighet som tillhandahållit informationen, varvid informationen skall omfattas av sådana restriktioner som den myndigheten föreskriver.
2. Punkt 1 får inte hindra att informationen används i eventuella rätts- eller domstolsförhandlingar som inleds till följd av underlåtenhet att följa tullagstiftningen.
3. Parterna får i sina arkiv med bevismaterial, sina rapporter och vittnesmål samt förhandlingar och förfaranden inför domstol som bevisning använda information som erhållits och dokument som de tagit del av, i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll.

ARTIKEL 12

Sakkunniga och vittnen

En tjänsteman vid en anmodad myndighet får bemyndigas att, inom ramen för detta bemyndigande, inställa sig som sakkunnig eller vittne vid rättsliga eller administrativa förfaranden rörande ärenden som omfattas av detta protokoll inom en annan parts jurisdiktion; tjänstemannen får också förete sådana föremål eller handlingar eller bestyrkta kopior av dessa, som kan behövas vid dessa förfaranden. Av begäran om inställelse skall klart framgå i vilket ärende och i vilken egenskap eller tjänsteställning tjänstemannen skall höras.

ARTIKEL 13

Utgifter för bistånd

Parterna skall avstå från att kräva ersättning av varandra för kostnader som föranletts av tillämpningen av detta protokoll, utom, när så är skäligt, för ersättning till sakkunniga och vittnen samt till tolkar och översättare som inte är offentliganställda.

ARTIKEL 14

Tillämpning

1. Förvaltningen av detta protokoll skall anförtros de centrala tullmyndigheterna i Moldova å ena sidan och de behöriga enheterna inom Europeiska gemenskapernas

kommission och, när så är lämpligt, tullmyndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater, å andra sidan. De skall besluta om alla praktiska åtgärder och arrangemang som är nödvändiga för protokollets tillämpning, och därvid ta hänsyn till bestämmelser om dataskydd. De kan föreslå för behöriga organ att vidta de ändringar i detta protokoll som de anser bör göras.

2. Parterna skall rådgöra med varandra och därefter hålla varandra informerade om de närmare tillämpningsföreskrifter som antas i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll.

ARTIKEL 15

Komplementaritet

1. Detta protokoll skall komplettera och inte hindra tillämpningen av eventuella andra avtal om ömsesidigt bistånd, som har slutits eller kan komma att slutas mellan en eller flera medlemsstater i Europeiska unionen och Moldova. Det skall inte heller utesluta att ett mera vittgående ömsesidigt bistånd beviljas med stöd av sådana avtal.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11 skall dessa avtal inte påverka gemenskapsbestämmelser som reglerar utbyte mellan kommissionens behöriga enheter och medlemsstaternas tullmyndigheter av sådan information som erhållits i tullärenden som kan vara av intresse för gemenskapen.

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

HELLENSKA REPUBLIKEN,

KONUNGARIKET SPANIEN,

FRANSKA REPUBLIKEN,

IRLAND,

ITALIENSKA REPUBLIKEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

PORTUGISISKA REPUBLIKEN,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

SÖ 1998: 70

avtalsslutande parter i Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA GEMENSKAPEN, Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN och Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade "medlemsstaterna", och för

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN och EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN, nedan kallade "gemenskapen",

å ena sidan, och

de befullmäktigade ombuden för MOLDOVA

å andra sidan,

har vid ett möte den tjugooåttonde november nittonhundranittiofyra för att underteckna avtalet om partnerskap och samarbete som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Moldova, å andra sidan, nedan kallat "avtalet", antagit följande texter:

Avtalet, inbegripet bilagor och följande protokoll:

Protokoll om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och för gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Moldova har antagit texterna till de gemensamma förklaringar som förtecknas nedan och som bifogas denna slutakt:

Gemensam förklaring om artikel 4 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 17 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 18 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 29 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 30 i avtalet.

Gemensam förklaring om begreppen "kontroll" i artikel 31 b) och artikel 42 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 49 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 99 i avtalet.

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Moldova har vidare obeaktat den franska regeringens ensidiga förklaring, som utgör en bilaga till denna slutakt:

Ensidig förklaring av den franska regeringen om dess utomeuropeiska länder och territorier.

SÖ 1998: 70

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och för gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Moldova har också beaktat följande skriftväxling som utgör en bilaga till denna slutakt:

Skriftväxling mellan gemenskapen och Moldova om bolagsetablering.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 4

Parterna är överens om att, om de skulle påbörja förhandlingar om ett frihandelsområde i enlighet med artikel 4, sådana förhandlingar bör omfatta alla produkter som är föremål för handel mellan parterna.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 17

Gemenskapen och Moldova förklarar att texten i skyddsklausulen inte medför skyddsbehandling enligt GATT.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 18

Det förutsätts att bestämmelserna i artikel 18 varken är avsedda att eller får försena eller hindra förfarandena i respektive parts lagstiftning vad gäller undersökningar av antidumpning och bidrag.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 29

Utan att det påverkar tillämpningen av de förbehåll som anges i bilagorna IV och V och bestämmelserna i artiklarna 43 och 46 är parterna överens om att orden "i enlighet med deras lagar och andra författningar" som förekommer i artikel 29.1 och 29.2 betyder att vardera parten får reglera etablering och drift av bolag inom sitt territorium, förutsatt att dessa lagar och andra författningar inte för driften och etableringen av den andra partens bolag innebär några nya förbehåll som leder till en mindre gynnsam behandling än den som beviljas deras egna bolag eller tredje lands bolag eller dotterbolag eller filialer till tredje lands bolag.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 30

Den ena partens inlandsjöfartsföretags kommersiella närvaro på den andra partens territorium skall regleras i enlighet med tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna eller Moldova, tills överenskommelse om mer gynnsamma bestämmelser för sådan kommersiell närvaro kan träffas och om sådan närvaro inte regleras av andra författningar som är bindande för parterna.

Det förutsätts att kommersiell närvaro skall ske i form av dotterbolag eller filialer enligt definitionen i artikel 31.

GEMENSAM FÖRKLARING OM BEGREPPET "KONTROLL"

I ARTIKEL 31 b) OCH ARTIKEL 42

1. Parterna bekräftar att de är ense om att frågan om kontroll beror på de faktiska omständigheterna i varje särskilt fall.

2. Ett bolag skall exempelvis anses "kontrollerat" av ett annat bolag och därmed vara ett dotterbolag till ett sådant bolag om
  - det andra bolaget direkt eller indirekt har en majoritet av rösterna, eller

  - det andra bolaget har rätt att utse eller avskeda en majoritet av förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet och samtidigt är aktieägare eller delägare i dotterbolaget.

3. Båda parter anser att kriterierna i punkt 2 inte är uttömmande.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 49

Parterna är överens om att immateriell, industriell och kommersiell äganderätt vid tillämpningen av detta avtal omfattar framför allt upphovsrätt, inbegripet upphovsrätt till dataprogram och närstående rättigheter, patent, mönsterskydd, geografiska ursprungsbeteckningar, varumärken och servicemärken, kretsmönster i halvledarprodukter liksom skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10 a i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten samt skydd av förtrolig information om know-how.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 99

Vad gäller dess riktiga tolkning och praktiska tillämpning är parterna överens om att begreppet "utom i särskilt allvariga fall" i artikel 99 i avtalet avser fall då en av parterna begår ett väsentligt avtalsbrott. Ett väsentligt avtalsbrott består av

a) vägran att fullgöra avtalet i strid med den internationella rättens allmänna regler

eller

b) överträdelse av avtalets viktigaste beståndsdelar enligt artikel 2.

ENSIDIG FÖRKLARING FRÅN FRANSKA REGERINGEN

"Franska republiken noterar att Partnerskaps- och samarbetsavtalet med Moldova inte är tillämpligt på de utomeuropeiska länder och territorier som är associerade med Europeiska gemenskapen i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen."

SKRIFTVÄXLING
MELLAN GEMENSKAPEN
OCH MOLDOVA
OM BOLAGSETABLERING

A. Skrift från Moldova

Jag hänvisar till det partnerskaps- och samarbetsavtal som paraferades den 26 juli 1994.

Som jag framhöll vid förhandlingarna beviljar Moldova i viss mån förmånsbehandling åt gemenskapsföretag som etablerar sig och driver verksamhet i Moldova. Jag förklarade att detta avspeglar Moldovas princip att med alla medel främja etableringen av gemenskapsföretag i Moldova.

Mot bakgrund av detta är jag införstådd med att Moldova under perioden från och med paraferingen av detta avtal fram till ikraftträdandet av vissa relevanta artiklar om bolagsetablering inte skall anta några åtgärder eller bestämmelser som skulle medföra eller förvärra diskriminering av gemenskapsbolag i förhållande till moldaviska bolag eller bolag från tredje land, jämfört med rådande situation vid tidpunkten för parafering av detta avtal.

Jag vore tacksam om Ni ville bekräfta mottagandet av denna skrivelse.

Med utmärkt högaktning

På den moldaviska regeringens vägnar

SÖ 1998: 70

B. Skrift från gemenskapen

Tack för Er idag daterade skrift av följande lydelse:

"Jag hänvisar till det partnerskaps- och samarbetsavtal som paraferades den 26 juli 1994.

Som jag framhöll vid förhandlingarna beviljar Moldova i viss mån förmånsbehandling åt gemenskapsföretag som etablerar sig och driver verksamhet i Moldova. Jag förklarade att detta avspeglar Moldovas princip att med alla medel främja etableringen av gemenskapsföretag i Moldova.

Mot bakgrund av detta är jag införstådd med att Moldova under perioden från och med paraferingen av detta avtal fram till ikraftträdandet av vissa relevanta artiklar om bolagsetablering inte skall anta några åtgärder eller bestämmelser som skulle medföra eller förvärra diskriminering av gemenskapsbolag i förhållande till moldaviska bolag eller bolag från tredje land, jämfört med rådande situation vid tidpunkten för parafering av detta avtal.

Jag vore tacksam om Ni ville bekräfta mottagandet av denna skrivelse."

Jag bekräftar mottagandet av skriften.

Med utmärkt högaktning

På Europeiska gemenskapens vägnar

Vid sidan av avtalet:

**Skriftväxling
om följderna av utvidgning**

Skrift från gemenskapen

Jag hänvisar till det partnerskaps- och samarbetsavtal som undertecknades i dag och bekräftar att om någon ändring av avtalet kan komma att bli nödvändig till följd av en utvidgning av gemenskapen kommer detta att bli föremål för samråd mellan parterna i enlighet med artikel 82 och i det sammanhanget kommer i största möjliga utsträckning hänsyn att tas till arten av de bilaterala handelsförbindelserna och ekonomiska förbindelserna mellan Moldova och anslutande stater.

Jag vore tacksam om Ni ville bekräfta att Moldova är införstått med innehållet i denna skrift.

SÖ 1998: 70

Vid sidan av avtalet:

Ensidig förklaring från Moldova

Mot bakgrund av vinsektorns betydelse för Moldovas ekonomi uttrycker Moldova härmed sin önskan att med gemenskapen förhandla om ett bilateralt avtal om handel med vin.